

౨౦౯/49

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ మే నెల ౩ వ తేది మంగళవారము

పింగళ నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ ప్రథమం.

No. 32

సంచిక ౩౨

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కట్టవనం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటువలన వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల రు 2-0-0
అర్ధసంవత్సర	" " 0-8-0
అర్ధసంవత్సర	" " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

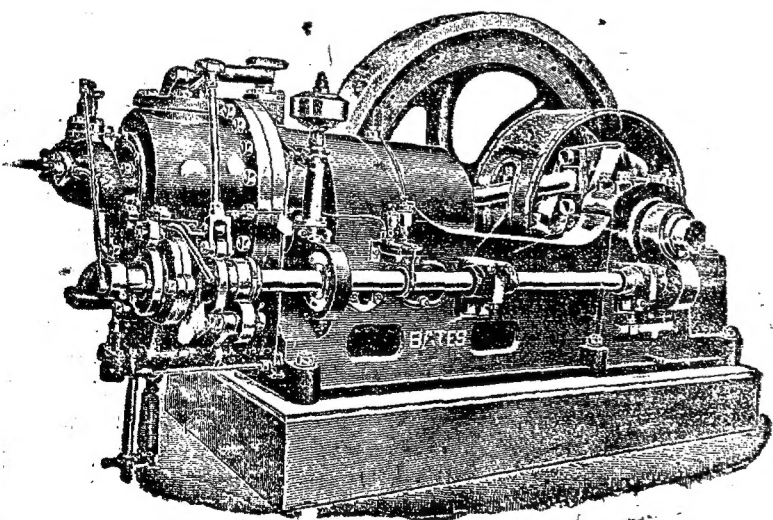
డబ్బీ 1-కి 0-4-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

నీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిడి నుద్రాసు.

బేటుగోల్డు మెడల్ శెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టుయిపు ఇంజనులు యెటువంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్ తో నయినను గుమారు ఒకమాసము జేవరయి జరు విప్పి కుభ్రపరచ నక్కరలేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నది. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ లో సగము మాత్రము యియింజనులు తీసి కొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తి కరముగా పనిచేయుచున్నది. 16 గుర్రములు మొదలు 55 గుర్రముల పవరువరకు నీట్లయొక్క స్పేరు సామానులు సహాయ పుడును ప్లాటలో సిద్ధముగా నుండును.

109-141

డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.
(బాంచిలు:—తెజవాడ, రాజమండ్రి)

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతముగా పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులు అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యహర్షమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించినవెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కౌషధాలయం 156, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గ్రంథకర్త:—పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైజా చక్కని గ్రంథము. రెల రు. 0-8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

A Majic Cure for Scorpion Sting.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.

గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు యుండవలసిన ముఖ్యమందు. ఆంధ్ర, యూనాని, జోమై ద్రవ్యాలచే పాక డ్రగాంచుబడియున్నది. ఎన్ని దినములించినను మందు గుణముమాడదు, తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి జేలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు లెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవాల. వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:—ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,

1/6 వెంకటేశమెట్రి, పిడి, సాకారుపేటపాట్లు, మదరాసు.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.

టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.

తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథమని వాడుక. దీనికి సరియైన టీకాతాత్పర్యములను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణివర్మల నారాయణ శాస్త్రిలవారిచేతను శ్రీమాన్ తా. జేవరాజ సుధీ గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో మేలైన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయమున అచ్చుత్తించి ప్రకటించినారు. మేలయిన క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.

శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు. రాగతాళములతో చేర్చబడియున్నవి. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వాముల వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది.

కాలికో బైండు 0-8-0. తపాలా ఖర్చులుప్రత్యేకం.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అనేడు కో,

(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మదరాసు.

వ్యవసాయము

మాసపత్రిక.

అనేక నూతన వ్యవసాయ విషయము లిందు బోధింపబడును. భూముల నెట్లు బాగుచేయవలెనో, ఎట్టిపంటల నెట్లు పండింపవలెనో, తోటల నెట్లు వృద్ధిచేయవలెనో, ఎట్టిపంటల కెట్టి ఎరువులు వేయవలెనో, చీవల నెట్లు నివారించవలెనో, సహకారసంఘమువలన లాభము లెట్టివో మొదలగు ననేక విషయములు దీనివలన తెలియ గలవు. ఇందు బోధింపబడు క్రొత్త పద్ధతులు వ్యవసాయాభివృద్ధికి మిగుల బోధపడును. వ్యవసాయదారులకు చాల నుపయోగకరముగ నుండును. ప్రతి మాసమును సుమారు 40 పుటల గ్రంథము పంపబడును.

చందా సం॥ము 1-కి రు. 2-0-0.

రావుసాహెబ్ జి. నారాయణస్వామి నాయుడు గారు బి.ఏ., వ్యవసాయ పత్రికాధిపతి.

(వా 348-2171)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

రవీంద్రనాథ ఠాగూరు

III

ఈ కవిశేఖరుడు ప్రపంచములో సంతయు చెడు గుణవే సంభవించుననెడి వాల్లలో తేరినతడు కాదు. అతిదైర్ఘ్యమును ప్రశస్తమైన భౌతికాలోకనము గలిగి యున్నాడు. సెప్టెంబరు 28వ తేదీ నాటి "పోస్ట్ ల్యాండు ఓరు తెల్లి గ్రాము" పత్రికలో నా సందర్శనవే కవిగా రిల్లు నెల విచ్చిట్లు వ్రాసి యున్నాడు.

"మీ కవిశేఖరుల సంగ్రహించి వారు. వాటికి మితి లేదు; మీ జాతి అనేక యేర్పాటుల తేసివడి. కాని అదన్నియు మీ యావనకై నిర్భక్తము తేసివడి. కాని వారి సహాయమున మీరు గంభీరమైన ఆధ్యాత్మికతవనానమును సంపాదించగలరు. ఇది మీ నాగరికతయొక్క అటవికుపుకాలము. అటవైనను అప్పుడు సలలు లేక పోలేను. పలుత్వము నియోగించుటవలన తెచ్చుకు బలమును అభివృద్ధియు గలుగును."

సెప్టెంబరు 28 వ తేదీని వారు మరల "జాతీయ తత్వము"ను గూర్చి యే పోస్ట్ ల్యాండులోగూడ నవనవించిరి. నభివల కా యువస్వాసము బాగుగ మనమునబట్టెను. వారి గూర్చి మొక్క ప్రీమాత్ర మిట్లు వ్రాసెను. "హిందూదేశమునందలి అదృశ్య పరిపాలనగూర్చి వా రట్టి అభిప్రాయమునిచ్చుట మిక్కిలి దుర్వృత్తకరము"

ఠాగూరుగారు హోర్నలెండులో సెక్రటరీయము మాత్రముండి సాక్షి ప్రాన్సిస్ నగరమునకు పోయిరి. అచ్చటి జనులతోనె పుట్టుక గాని తెచ్చుకు చూచుచు నియున్విల్లారు యుండిరి. అతిదేవతల మాను ఉపన్యాసముల నిచ్చుచు వారిది వర కెసేగియుండిరి. అంతకంటి జాపానీయులకు ప్రత్యేకముగ నుద్దేశింపబడెను.

ఆ నగరపు "కాలిఫ్ ఎడ్వైమెంటు" పత్రికా ప్రతినిధిలో మాట్లాడునపుడు ప్రస్తుత మహాసంగ్రామ మెట్లు ఫలించినను ఇంగ్లాండునకు విశేష నష్టము గలుగక మానదనియు యుద్ధాంతరము హిందూదేశ స్థితి యెట్లుండుననియు తాము చెప్పినేరనునియు యుద్ధమువలన ఇంగ్లాండుదేశము శతనగుణము నేర్పుకొనవచ్చు ననియు అట్లు నేర్పుకొనినయెడల హిందూదేశమున తా మునిచు ఆధ్యాత్మికజీవ వికాసము బాగుగ ప్రబలగల వనియు నభిమతి పల్కెను.

అట్టివరు 3-వ తేదీని ఆ నగరపు "కాలిఫ్ యి లెటీసు" పత్రికవారి "జాతీయ తత్వోపన్యాసము"ను విశేషముగ నొనియాడుచు "ఠాగూరు గారు భూతకాలాల్ల వలె 'వేదానవదాయకములగు జాతులమరణమును పాడుచున్నారు' ను కీర్తికతో మొక క్షణ వ్యాసమును ప్రమరించెను.....ఆరగరములో గల సరిపడునైదు పత్రికలలో నొక్కటిమాత్ర మా యువస్వాసమును ప్రశోభింపగవిచ్చుచున్నది. అనగరపు "కాలిఫ్ ఎడ్వైమెంటు" పత్రికలో నుచునుక విశేషముగూడ గలదు. నాటి యువస్వాసము కని తినికొందక తిన్న వచ్చు క్షణండు ను ను చొక మా గా యు ప వ్యా స ము నే ఈ య వ ల యు వ ని ఆ. కూ రు గా కి ని కొడిరి. ఈనగర తిని ప్రమరించుచు ఆపత్రిక యిట్లు వ్రాసెను. "గరుకాకివల వ్రాసెలలో నెద్దానికొకమును కలర నొందగి తిని ప్రపంచ మునంతయును కలగుచుపొవని ఠాగూరుగారితత్వప్రకారం బాన్ ప్రాన్సిస్ నగరమునై సుపానుకలె వెల్లడికెడిరి."

ఠాగూరుగారి ప్రత్యక్ష కేళలయునది ప్రశస్తమైన ములను చేయుచుండిన గాదునగర, గోవిందవిభాగిలో అనువారు వ్రాయు చదువ్రాసెలగుడ నాపత్రిక ప్రమరించెను. తమ దేశము దీనినిసంతకెడినందుల కపరిమితాంధము మొదలయ్యునకేములో, స్వదేశీయులేఠాగూరుగానై నిట్టికుట్రులపన్నుల అభ్యంత్ర మాత్రమేకాక మిక్కిలి అవమానకరముగగూడ గుర్తిసి. అనుభవముబట్టి వారు, నెట్లనాని తృప్తికరించి నందెన ననికరాలములో పేరుప్రతిష్ఠలు వచ్చుననిప్రసించిరి. అప్పు యువ భంతు లవట మరికొంగ అుగ్గారు. గామచంద్రుని ధీక్ష భేదబుట్టి మన కవిగా రి"నక" బిరుదాంకము వాని హోదయ తల్యముగ నున్నది వ్యక్తమగుచున్నది. "నాటినుండియు ఠాగూరుగారి వేదాంతము మారిపోయినది. ఆతడు ఇండియా కొ క త న ము వారిని బుజ్జరింప నారంభించెను" అని యతడు వ్రాసెను. రవీంద్రుని "జాతీయతత్వో" పన్యాసము విన్న వారి కేమాట లెంత తెలివి తక్కువగ కనబడుచో వేర చెప్పనక్కరలేదు. స్వరాజ్యదినములలో జాతీయతన గూర్చి యెంతయో హెచ్చరించి చెప్పె

డుఠాగూరు గారిపుడు జాతీయతన గర్హించుట యసంభవ్యము గానున్నదని బికానోక యప్రభంకపుమాట వంగ దేశమునం దం లేట వ్యాపించినది. అతడు స్వదేశసమాజమునుగూర్చి హెచ్చరించి యుండకపోలేదు. కాని ఆస్వదేశసమాజము (జాతీయత) హిందూదేశ జాతీయపద్ధతుల ననుసరించి యుండవలయునేకాని ఆస్వదేశ జాతీయపద్ధతుల ననుసరించి యుండగూడదని వారి యభిప్రాయము. ఇప్పుడు అమెరికా దేశములో చెప్పినరీతిని స్వదేశీదినములలో పాశ్చాత్య నాగరికతలను హిందూదేశ నాగరికతలను విశేష భేదము గలదని చెప్పిన వారలలో నతడే ప్రథముడు. నిజముగ నాతని ప్రస్తుత జాతీయతత్వోపన్యాసమున ననేకభాగములు స్వదేశీదినములలో నతడు కంగభాషలో నిచ్చిన యుపన్యాసముయొక్క భాసాంతరీకరణములుగ నున్నవి.

.....ఠాగూరుగారు తమయుద్దేశముల నేదిధముననైన వాక్రొమ్మనుని హైందవులెవ్వరును తలంపననియు, హైందవులందఱును బ్రేటిషువారిపై తిరుగుబాటున నని కొరుచుండ నిత డందుల కియ్యకొనవలయు గోవిందవిభాగిలారు ఆపత్రికలోనే వ్రాసెను. ఈకడపటిమాటలో మాత్రము కొంతసత్యము గలదు. రవీంద్రబాబుగారు తిరుగుబాటున కన్నడును ఇయ్యకొనవలయు వాస్తవము.....

అట్టివరు 5 వ తేదీని కాక్ ప్రాన్సిస్ నగరము నందలి కలంబీ యా థి యేటరులో నతడు "దృష్టి" అనుచిన్నకథను, ఇంకను ప్రమరింపబడని "రాజా, రాణి" అను నాటకభాసాంతరీ కరణమును చదివిరి. అప్పుడేకవిశేఖరుని "చిత్ర" అను నాటకము బెర్లిన్లో ప్రధుపర్యాసము ప్రదర్శింపబడె ననియు అచ్చటికేస్త్రులగు వాక్యయవిమర్శకులు వాని నత్తుత్తమమైనదిగా ప్రశంసించిననియు తంత్రీవా వాస్తవమైనది.

ఆకస్మికముగ సంతలోనె రవీంద్రనాథుగారిని చంపినే యటకు కుట్రలుపన్న బడినటుల పత్రికలలో ప్రమరింపబడి వావాగ్నివలెవావిషమవార్తతత్వనికలముననెదేశమంతటను వ్రాసెను. స్ట్రెక్తునుండి రవీంద్రనాథుగారి నాహ్వానింపవచ్చిన ప్రాధనను విజ్ఞునింగును రవీంద్రునిగ ప్రమించి హైందవుల తని నెదిర్చిన పిచ్చుట తెలియవచ్చెను. వెంటనే ఇద్దఱు హైందవులు బండిక్కులు చేయబడిరి. "రామచంద్రుడు తమ్ము నియోగించినటుల వారు తెలిపిరి. పోలీసువారి రక్షణగ రూకతోనే నుండిరి. కలంబీనాథియేటరులో కవిగారు తమ కృతులలో కొన్ని భాగముల చదువుటకేర్పాటు జరిగెను. అనేక మంది హిందువు లాపి చేయబడిరి. ధానిగూర్చి స్వాభావికముగ నేఅమెరికాపత్రికలన్నియు గొప్పఉదావుడిచేసెను.తామియ్యవలసిన ఉపన్యాసముల విడుమకొని ప్రాణసంరక్షణార్థము హైందవ మహాకవి "సాంటాబార్బారా"ను పునెత్తినపత్రికలలో ప్రమరింపబడెను. కాని ఇదన్నియుఅబద్ధములనిఠాగూరు గారు సాంటాబార్బారాలోచెప్పిరి. తన దేశీయులే తన్ను జంప కుట్రువన్ని కనుట కేళల ముబద్ధ మనియు, తామది యింక కయు నమ్మరనియు ఠాగూరుగారు "లాస్ ఎంజిలీసు కాలిఫ్ ఎడ్వైమెంటు" పత్రికలో ప్రమరించిరి. "నే నిచ్చెద నను ఉపన్యాసముల నే నొకటియు విడువలేదు. కొన్ని దినములకు పూర్వమే నా మేనేజరు నాగొర కేర్పరిచిన రెయిలుబండిలో పోయి నేను సాంటాబార్బారాకు వచ్చితి"నని వారు వ్రాసిరి.

సాంటాబార్బారా నుండి వారు సాంజియా అను గొప్ప పట్టణమునకేరి. అచటివారలని నత్తాడవముతో అదిరి. ప్రతి వెద్దపట్టణమునందును వారియాగవనము ముందుగ ప్రమరింపబడుచుండెను. దానితోబాటుతని తీవితమును వ్రాసెను, ఉపన్యాసములు మొదలగు వానిలోని మంచి మంచి నడుపును ప్రమరింపబడుచుండెను. వెనిస్లో జాతీయతత్వమునుగూర్చి ఆయువస్వాసమునే చెబునని వారు లాస్ ఎంజిలీసునకుపోయిరి.

పాసేనా, సాంజియాలోలలో నుపన్యసించి మరల లాస్ ఎంజిలీసునకువచ్చి అట్టివరు 14వ తేదీని "రాజు,రాణి" అనునాటకమును, "అంభవత్ని" అను చిన్నవలను వారచట చదివిరి. సభ కసంఖ్యాకులు విచ్చేసిరి. వైజమీదనె 75 గురను గూర్చుండబెట్టవలసి వచ్చెను.

అతని యుపన్యాసమును గూర్చి యిచ్చటను గూడ నొకపత్రిక వ్యతిరేకవిమర్శను వ్రాసెను. అనేకమందిపౌరులతోని ప్రశంసించుటయు, ఎచ్చటెచ్చటనో వ్యతిరేకముగా వ్రాయుటయు మంచిదిగ నే యున్నదగును. రవీంద్రుగా రమెరికాలో చేవలము వింత ప్రదర్శకుడేగాక నిత్యలోపాధ్యాయుడుగ గ్రహింపబడుచున్నటు లిందువలన తెలియుచున్నది. "మాడరను రివ్యూ"మాసపత్రిక.

ప్రొఫసరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

Table with 4 columns: Location, Dates, and Number of days. Rows include Kuntur, Tenali, Eluru, Nellore, Thiruvuru, Attur, Achampet, Bhimavaram, and Narasapuram.

నోటీసు

కృష్ణా డి॥ నూజివీడు తాలూకాలో చేరిన మేమూరు యెట్టేలు రాణీగారయిన లేటు శ్రీ రాజా వేంకటరాజ గోపాలవెంకయ్యమ్మారావు బహద్దరు జమీందారికిగారు ది 30-1-1899 తారీఖున వ్రాయించి యిప్పించిన విల్లు (Will) దాఖలా ఆమెగారి యెట్టేలును (Administer అడ్మినిస్టరు చేయించి తమకు రావలసిన (Legacy) ని రాబట్టుకొనుటకు యేలూరు కాపురస్థులు లక్కరాజు బాపయ్యగారు బెజవాడ సబుకోర్టు ఫయిలు O. S. No 88 రున సదరు రాణీగారి యెట్టేలు స్వాధీనం పొంది వుండిన శ్రీ మీర్జాపురం, & వుయ్యూరు యెట్టేలు జమీందార్లు గార్లు మీదను దావా తెచ్చివున్నారు. సదరు దావా అందరి (Lagatees) తరపున (Representative suit) గా దాఖలు చేయబడినదయి యున్నది ఇందు విషయము సదరు విల్లు దాఖలా తక్కిన (Lagatees) కున్న వారి (Assignees) కున్న నోటీసు నిమిత్తం ది 25-7-17 తారీఖు వాయిదా నియమింపబడి యున్నది. కాబట్టి సదరు వాయిదా తేదిన తక్కిన (Lagatees) కున్న వారి (Assignees) కున్న యేమయిన ఆక్షేపణలు వున్నయెడల బెజవాడ సబుకోర్టు వారికి విశదపరుచు కొనుటకు ఇందు మూలముగా తెలియ పరచడమయినది.

బెజవాడ } యల్లంరాజు శాస్త్రులు B.A., B.L., 5-5-17. } (775) High Court vakil.

తేకుమానులు అమ్మకపు నోటీసు.

అరచేతిలో విశ్వర్యము. ధన మాజ్జించుటకు రాజమార్గము. త్వరితపడుడు.

సెంట్రల్ ప్రొవిన్సులలో గోదావరిజిల్లా సరిహద్దు గల శ్రీ బస్తరు రాజ్యములో దంతివారా డివిజనులో కువ్వకొండపర్వతాలో శ్రీ సర్కారు వల్ల పంకలుగా తయారుచేయించబడిన తేకు మానులు వెయ్యివున్నవి. అవి వున్నస్థలమునుండి శబరినదిమీద వున్న చీకువల్లిరేవుకు 40,45 మైళ్లదూరము వున్నది. సదరు చీకువల్లినుండినది మీదుగా కూనవరంవద్ద గోదావరినదికి తీసికొని వెళ్లవచ్చును. సదరుమానులు 3 అడుగుల 6 అంగుళములు మొదలు 5 అడుగుల చిల్లరవరముకై వారము గలిగి వున్నవి. కొనేవారు తప్పిలు భోగట్టవిషయమై శ్రీ బస్తరు రాజ్యము ఫార్మెస్ ఆఫీసరు వారికి జగదల్ పురం వ్రాసి సంపాదించవలెను.

చి. డి. జ్యోషి, ఫార్మెస్ ఆఫీసరు. (777)

జాతీయ మహాసభోద్యమసంఘము

ప్రథమ ప్రచరణము.

కడచిన శీతకాలమునందు లక్షోన్మనగరమున నొక పెద్ద కాలయందు అన్నితరగతుల జనులు, ధనికులు, పేదలు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, శిక్షులు, పార్శీలు, క్రైస్తవులు అనేకవేలమంది సమావేశమై భరతవర్షమునకు మంచివిద్య, మంచివ్యాపారము, మంచి పరిశ్రమలు, మంచి ఆహారసౌకర్యములు, వ్యవసాయజనులకు మంచి వసతిగృహములు, అందరికి సౌఖ్యసంపన్నతలు కలుగునట్లు భరతవర్షపు అభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని సభ చేసిరి. హిందూదేశీయులే హిందూదేశ వ్యవహారములను విచారించు కొను నట్లు ఏర్పడింది. ప్రజలు తమ ప్రతినిధుల సభికముగా నెన్నుకొని వారిచే తమ దేశవ్యవహారములను పరిష్కరించు కొనునట్లు చేసిన యెడల, హిందూదేశ పరిస్థితులు మరింత బాగుగా నుండునని సభవారు నిశ్చయించిరి. ఒకరి గృహవ్యవస్థలను ఇరుగుపొరుగు వారు విచారించుట కంటే, ఇంటి యజమానుడు తనంతటతానే విచారించుకొన గలిగినయెడల గృహము మఱింత చక్కగా పాలింపబడు ననుటకు అభ్యంతరము లేదును నుండవు. ఇట్లే జాతీయమహాసభవారును మహమ్మదీయ మహాసభవారును కలసి తర్కించి, పరిపాలనా విధానపునస్సంస్కరణమునందు చక్కగను విశేషబుద్ధి కుశలతతోను పనిచేయగలరని తాము నిశ్చయించుకొనిన వారిని ప్రతిజ్ఞా ప్రజలును ఎన్నుకొనునట్లుక పద్ధతి నేర్పజేసిరి. ప్రస్తుతము పురపాలనా సంఘములును, జిల్లాతాలూకా బోర్డులును (400 లకులమంది ప్రజలుగల)చెన్న పురి రాజధానిలో కొందఱును కలసి కాసనసభలో 9 మందిని మాత్రమేనున్న కొందురు. ఈ కాసన సభవారేర్పజుచిన చట్టములనే మనము ఆచరించవలెను. వారు నిర్ణయించినపన్నులనే మనముకట్టుచుండవలయును. జమీందారులును భూస్వాములును 5 గురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొందురు. చెన్న పురి నగరపాలన సంఘము వారును, చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమువారును చెరి యొక ప్రతినిధిని నియమించెదరు. మహమ్మదీయులు ఇద్దఱిని, మద్రాసు వాణిజ్య (ఇంగ్లీషు) సంఘమువారును, మద్రాసు వర్తకసంఘమువారును, తోటల యజమానుల సంఘమును చెరి యొక సభ్యు నెన్నుకొందురు. ఈ ప్రతినిధుల సంఖ్య ఇంతవఱకు 21 యైవది. వీరుగాక ప్రభుత్వమువారు 27 మంది సభ్యులనునియమించుదురు. గవర్నరు స్వయముగా నొకసభ్యుడుగనుండును. ప్రజాప్రతినిధులుగ నుండు 21 మందిలో హిందూదేశీయులు 16 మందియో 17 మందియో యుండురు. తక్కిన 4 గురో 5 గురో పాశ్చాత్యులు. ఈ 16 లేక 17 మంది (హిందూ ప్రజాప్రతినిధులు)లో కొందఱు అటవీ సంబంధములగు చట్టములను సంస్కరించి పశువులకు బీడులను, కలపలను, వంటచెయ్యను, ఆకు ఎలుపును వృద్ధిచేయుటకును, కంచెలులేని భూమిమీదికి ఒకరి పశువులు పోయిన ఎడల శిక్ష లేకుండ ఏర్పాటుచేయుటకును ప్రయత్నింప గలుగుదురు. మరీయొకరు నీటిపారుదల పనులను మోయునను క్రిందకి తీసికొనిరా బ్రయత్నింప గలుగుదురు. ఇంకొకరు భూమిశిస్తులను ఎక్కువ కాకుండ ప్రయత్నింప నోపుదురు. కాని కాసనసభలో వీరిసంఖ్య ఆత్యల్పముగా నున్నందున వీరి ప్రయత్నములన్నియు విఫలములగుచుండును. కనుకనే జాతీయ మహాసభవారును మహమ్మదీయ సభవారును తీర్మానించి ఇట్లు ఏర్పడిరి. మనరాజధానివంటి పెద్దరాజధానికి కాసనసభలో అధము 125 మంది యైన సభ్యు లుండవలెను. వీరిలో 100 మంది ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడవలెను. ఎన్నిక విషయమున ప్రజలకు సాధ్యమైనంత ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము ఉండవలెను. ఇప్పుడున్నట్లు ఇద్దఱిగాక వీరిలో 15 మందిని మహమ్మదీయులు తమ ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనవలెను. తక్కిన 25 మందిని ప్రభుత్వమువారు నియమింపవలెను. ఇట్టి ఏర్పాటు మాలముననే మీకు నిజమైన ప్రాతినిధ్య ముండును. బాగుగా ప్రజాసేవ చేయగలవారని మీ కెరివై నమ్మకము గలవో వారినే మీరెన్నుకొందురు. బ్రాహ్మణ కుత్రిము వైశ్య శూద్ర పంచములలో నెవ్వరైన నేమి, ఇష్టము వచ్చిన కులము వానిని, ఏ కులము లేని వానిని గూడ మీ ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనవచ్చును. మలబారులోని వారు సంబూద్రీనో నాయురనో తియ్యూనో ఎవ్వనియైనను ఎన్నుకొనవచ్చును. మీజాతివానికంటే బాగుగ మీ తరపున పని చేయగలడని మీకు నమ్మక మున్న ఎడల అట్లగేయజాలి వానిని గూడ మీరెన్నుకొనవచ్చును!

మీరుసక్రమముగా నెన్నుకొనినవెనక వీరును, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్ణయించబడిన 25 మందియును కలసి కాసన సభయగుదురు. వీరిందఱును 5 సంవత్సరముల కాలము వఱకు రాజధానిలోని వ్యవహారములను గూర్చి విచారించుచుండురు. ఈ 5 సంవత్సరములు గడచిన వెనక మీరు మఱులవారిచే ఎన్నుకొనవచ్చును. లేకున్న మీయిష్టము వచ్చినట్లు ఇంకొకరి నెన్నుకొనవచ్చును. ఈ కాసన సభవారు రాజధానికి ఆగత్యుపగతు వ్యయములను నిర్ణయించి ఈవ్యయములకు తగినట్లుపన్నులను ఏర్పజుచుదురు. వారు చేయు పనుల కన్నిటికిని వారు మీరే జవాబుదారిగా నుండురు. మీరెన్నుకొనినవారిలో ఎవ్వరైనను మీరు తృప్తికరముగ పనిచేయనియెడల 5 సంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట అంతకంటే యోగ్యుడగువానిని మీరు ఎన్నుకొనవచ్చును.

ఈ కాసనసభ్యులు తమలో తామే కొందఱి నెన్నుకొని గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహకవర్గమున చేర్చెదరు. వీరి సంఖ్య గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహకవర్గమున సగముగా నుండవలెను. వీరిందఱును హిందూదేశీయులే యై యుండవలెను. తక్కినవారిని గవర్నరుగారే నియమించుదురు. కాని బలవంతముగా కారణములేనిది సివిలు సర్వీసు లోని వారి నెన్నుడను నియమింప గూడదు. ప్రజలకు జవాబుదారి కాకుండ ప్రతిదినమును పరిపాలనముచేయు ఉద్యోగులు నిశ్చయముగా రాజకీయచర్య, న్యాయము మున్నగువాని నేర్పజుచి పనిచేయుచుటకు తగినవారు కారని అనుభవమువలన తెలిసినది. ఇంగ్లండునందు సివిలుసర్వీసులోనివా డెవ్వడును పార్లమెంటు సభాసభ్యునిగా నియమింపబడడు.

కాసనసభలో గవర్నరుగారే ఎవ్వరితోను సంబంధము లేక ఆధ్యక్షులుగా నుండవలెను. గనుక వారు సభయందు పాలు తీసికొనగూడదు. ప్రజాప్రతినిధుల ప్రశ్నోత్తరములందును చర్చలయందును అభ్యంతరము గలిగింపగూడదు. కార్యనిర్వాహకసభవారు అంగీకరింపజాలని తీర్మానమును కాసనసభవారు రామోదించినయెడల, గవర్నరుగారు దానిని ఒక సంవత్సరము వఱకు ఆములులోనికి దీసికొని రాకుండ చేయవచ్చును. కాని ఆపరి సంవత్సరముందును కాసనసభవారు తీర్మానమునే ఆమోదించినయెడల, కార్యనిర్వాహక సభవారు దానిని తప్పక ఆమోదించి ఆచరణకు తేవలెను. సాముక్తు సంబంధించిన డిల్లలను తీసివేయుటకు గవర్నరుగారి కధికారముండదు. ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ తీర్మానమును చేసినవను, కార్యనిర్వాహక సభవారు బలవంతముగా ఆమోదించినయెడల, కాసన సభ్యులు దానికి ప్రతికారము చేయవలెను. మీరెన్నుకొను వారే గల ఇట్టి కాసనసభ మీకున్నయెడల, మీ వ్యవహారములు బాగుగా చక్కబెట్టబడును. మహాపయోగకరముగనని మీరు తోచిన లాభంకు పెట్టితెచ్చుటకు పద్ధతి నే మీరు ఏర్పజుచుకొనవచ్చును. అటవీ కాసనములను అంత కఠినములు గాకుండునట్లు మీరే సంస్కరించుకొని అటవీ పరిపాలనమును గ్రామపంచాయతుల అధీనముక్రింద నుండునట్లు చేయవచ్చును. ప్రతి గ్రామవాసులును పూర్వీకులవలె, తమ గ్రామపంచాయతీ సభ్యులను తామే యెన్నుకొనవచ్చును. గ్రామ వ్యవహారములనన్నిటిని గ్రామపంచాయతీ సంఘమువారే పరిష్కరించుచుండురు. గ్రామకరణము, మొహతాదులు మున్నగు గ్రామోద్యోగులందఱును మనుపటికలె మీ సేవకులుగ నుండురు; గాని (ఇప్పటివలె) మీవై నధికారులుగా నుండరు. వారు మీకును, తహశీలుదారు కలెక్టరును ఉత్తరవాదులు. గ్రామపంచాయతీ సంఘమువారు నీటిపారుదల విషయములకు, గ్రామోద్యోగ విషయములు చెజువులు, కాలరేఖ, రోడ్లమున్నగు వాని విషయములను జాగ్రత్తతో విచారించుచు, గ్రామములలోతగవులను పరిష్కరించుచు, గ్రామపాఠశాలల నిర్వహణమును గ్రంథ భాండాగారములను, పతనమందిరములను, ఆసుపత్రిని తనికీ చేయుచు గ్రామములను సంపూర్ణసాధ్యవంతముగా చేయుటకు సర్వధా ప్రయత్నించుచుండురు.

కాసనసభవారు, ప్రజాప్రతినిధులుగల స్థానికసంఘము నేర్పజుచువిషయమునను, మాధ్యమిక (సెకండరీ) ఉన్నత విషయముల సందర్భమునను సాంకేతిక (టెక్నికలు) పారిశ్రామిక విద్యల సందర్భమునను, రాజధానిలో, లకు పురములకు బయటగల రైలువేలు కోడు వ సంవత్సరమునను, ఆసుపత్రులు, విశ్రాంతియంగరమునను మొత్తముమీద దేశమున విశ్వవిద్య విషయముల సందర్భమునను విచారించుచు

సర్వరిపాలన అనుగా ఇట్టియే. దేశము మఱింత భాగ్యవంత మగునని యిట్లు యిరుదురు. దీనివలన దేశ విశేష ప్రభావంత మగునట్లు క్ల

అష్టమలైవ మహాసభ.

రాబోవు శైవమహాసభ సరసాపురము తాలూకా మినిమించినపాడు అగ్రహారమునందు అయ్యగారి వీరేశలింగముగారు జరుపుట కాహ్వానము చేసిరి. సభ వైశాఖ బహుళ ద్వాదశి, శ్రవోదశి, చతుర్దశీలకు సరియైన మేము 18, 19, 20 వ తేమలందు జరుగునటు లేర్పాటులు చేయబడినవి. మాహేశ్వరు లందరును సభకు దయచేసి సభను జయప్రదముగ జరుపప్రార్థితులు.

నిడదవోలు రైలుస్టేషను వద్దను దిగి పాలకొల్లు కాలువమీద గల మారుపేట మీదుగ మినిమించినపాడునకు మార్గము.

వాతావరణ నిర్ణయి

1917 సం॥ మే 8-వ తేది మంగళవారము.

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో		వర్షపాతము.	
	లలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	అధికత	అల్పత	అధికత
గోపాలపురము	29.744	89.9 72.7	...	1.50 1.12
వాల్తేరు	29.786	85.6 76.8	0.05	0.97 1.12
కాకినాడ	29.776	86.6 71.7	0.02	1.49 0.81
బందరు	29.752	92.6 76.8	...	0.85 0.73
గుంటూరు	...	98.7 77.0	...	0.36 0.85
నెల్లూరు	29.760	10.18 80.2	...	0.05 0.49
చుద్రాసు	29.795	97.2 80.1	...	0.03 0.68
కడప	29.806	95.3 77.2	...	0.38 0.84
నాగపట్టణము	29.824	95.2 79.3	...	0.40 0.95
కొలంబూ	29.846	86.2 75.5	...	7.56 12.59
తిరువనంతపురము	29.862	87.0 76.0	...	0.83 6.34
కొచ్చిక్	29.853	89.9 75.2	...	3.77 6.66
కల్లికోట	29.832	88.4 73.5	...	0.63 5.10
మంగళూరు	29.838	94.0 76.2	...	0.05 1.81
బొంబాయి	29.815	90.4 80.1	0.01	0.17 0.06
హైదరాబాదు	29.769	95.7 76.0	...	2.17 1.19
అనంతపురము	...	99.0 75.6	...	2.07 0.95
బళ్లారి	29.806	97.8 73.7	...	0.67 1.25
కర్నూలు	29.792	99.2 79.6	...	0.55 0.98
కడప	29.791	10.21 83.4	...	0.46 0.61
బెంగుళూరు	29.812	89.7 64.8	...	3.42 2.23
కొడైకనాలు	22.762	68.5 51.0	...	3.28 5.69
ఉదకమండలము	22.980	71.6 42.4	...	1.94 4.57
కోయంబత్తూరు	29.828	96.0 68.8	...	0.73 2.34
నెల్లూరు	29.782	100.4 77.0	...	0.38 2.08
సేలము	29.816	101.0 75.9	...	0.61 3.07
తిరుచనాపల్లి	29.824	100.2 78.7	...	0.90 2.56
పుదుకోట	29.822	99.2 78.9	...	0.80 2.01
మధుర	29.810	98.1 77.0	...	2.88 3.05
తిరువల్వేలి	0.84 3.51

బంగాళాఖాతమునకు తీరమునందు తే. 8 వ

విషయానుక్రమణిక.

జాతీయ వాణిజ్య సంఘము	2
ప్రధాన వ్యాసము	3
యంత్రాన్ని	4
ముఖ్య సమాచారములు	5
బరోపామహాసంగ్రామము	6-7
కడతంత్రీవాదులు	8
ప్రతినిధులు	9
విద్యార్థులు	10-11-12
కలకత్తాలో ముఖ్య పుస్తకములు	13

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ మే నెల 8-వ తేది

మంగళవారము

యుద్ధ స్థితి.

"జర్మను ముఖ్యమున ప్రబలమైన కంపము గలిగినది. ఆంగ్ల పక్షముల యవస్థలను నాపుట కపారమైన ప్రయత్నము లవసరము. ఆంగ్లేయుల ఫిరంగుల విమానముల టాంకుల బలమును ప్రతిఘటించుట దుష్కర్మము"

అని జర్మను వార్తాపత్రిక తెలిపిన భావము యుద్ధస్థితిని బాగుగ దెలుపుచున్నది. వర్తమాన సంవత్సరమునందు ఏప్రిలు మాసాదినుండియును యుద్ధస్థితిని విమర్శించెడివారల కొక సిద్ధాంతము వ్యక్తమగుచున్నది. ఆంగ్లేయులు పరాసులు వారి బలము నేప్రదేశమునందు కేంద్రీకృతము చేసినను నా ప్రదేశమునందు మిత్రమండలి బలము వ్యక్తమగుచున్నది. మిత్రమండలికి స్వాధీనమైన ప్రదేశమునందు వారిని వెడలగొట్టుటకు జర్మనులకు సాధ్యమగుట లేదు. జర్మను సేనానాయకులు మిత్రమండలికి వశమైన స్థానముల నాక్రమించుకొనుటకై చేసిన ప్రయత్నములు విఫలము లగుచున్నవి. కాని సఫలము లగుటలేదు. జర్మనులు బ్రిటీషు సైన్యముల పురోగమమును అర్రాసు-కాంబ్రయి ముఖమున నిరోధించుట కప్రతిమానమైన ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. అర్రాసు - కాంబ్రయి రక్షక పంక్తికి రక్షణమునందు గల బుల్లెకోర్టు క్వింటు ప్రాంతములందు ప్రబలమైన యుద్ధము ప్రవర్తించుచున్నది. అర్రాసు - కాంబ్రయి మార్గమునకును బుల్లెకోర్టు క్వింటునకును ఆరువైళ్ల దూరము గలదా. క్వింటు వశమైన అర్రాసు - కాంబ్రయి రక్షక మార్గమును రక్షించుకొనుట జర్మనులకు దుర్లభమగును. బుల్లెకోర్టు-క్వింటు స్వాధీనము గాకుండుట జర్మనులు చేయుచున్న ప్రయత్నముల ఫలమధికమునను నే విధియు గాగలదు. అర్రాసు

చేయుట సాధ్యమని నమ్మిరి. కాని సర్ డగ్లసు హాయిగు హిండ్స్ ఫ్యూగారి యూహను కొనసాగనియ్యలేదు. బ్రిటీషు సైన్యముల తీవ్రపురోగమము హిండ్స్ ఫ్యూగారి తంత్రమును భేదించినది. డౌవలు ప్రథమునందు రక్షకస్థానములను నిర్మించుటకు మిత్రమండలి పురోగమమున కాటంకములను గల్గించుట యవసరమైనది. ఈ ప్రయోజనమును సాధించుటకై హిండ్స్ ఫ్యూగారి రక్షకసైన్యములను బలిగొట్టుచున్నటులు తెలియుచున్నది. జర్మనుల కపారమైన నష్టము గలుగుచున్న దని యుద్ధవార్తలు తెలుపుచున్నవి. హిండ్స్ ఫ్యూగారి నకు విలంబన తంత్రము నవలంబించుట విజయమునకు గాకపోయినను మిత్రమండలి ప్రస్థానము నాపుట కవసరము. విలంబన తంత్రమువలన సంధి సాధ్యమని జర్మనులు తలచుచున్నారు. విలంబనతంత్ర మెంతవరకు సాధ్యమో కాలము నిర్ణయింపగలదు.

పరాసు ముఖము. పడమటి రంగమునందు సెయిటు క్వీంట్ యునున కుత్తరభాగమునందలి బ్రిటీషు ముఖము నందునలె దక్షిణభాగము నందును పరాసుల పురోగమమును జర్మనులు మహాబలములతో ప్రతిఘటించు చున్నారు. క్రెయోను ప్రస్థమును పరాసులు స్వాధీనము చేసికొనిరి. క్రెయోనునకు తూర్పునను మెయిన్ - డి - డేమి ప్రస్థమును సెయిరము పరాసుల స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈ ముఖమునందు లాఫెక్స్ నుండి క్రెయోనువరకును ఆరుమైళ్ల ముఖమునందు జర్మనుల రక్షక పంక్తిని పరాసులు స్వాధీనము చేసికొనిరి. అయితేటిలోయ నివాసము దుర్లభము చేయగల గుట్టలు పరాసులకు సాధ్యమైనవి. లాఫెక్స్ నుకై తరచు నందు జర్మనులు పరాసులనుండి కొన్ని స్థానముల నాక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని ప్రయోజనము గలుగలేదు. మెయి-డి-డేమి ప్రస్థమునందు గల శిఖరము పరాసులవశమునందు దున్నది. పరాసుల వశమునందుగల స్థానములను స్వాధీనము చేసికొనుట జర్మనులకు సాధ్యము గాలేదు. మేపెయిను రీముప్రాంతములందు ఫిరంగుల ద్వంద్వ యుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనుల విజయప్రయత్నములు సఫలము గాలేదు. పరాసులు వారికి స్వాధీనమైన స్థానములను సురక్షితము చేసికొనుచున్నారు. పరాసులు గతించిన నాలుగుదినములందును 9000 జర్మను ఖైదీలను స్వాధీనముచేసికొనగలిగిరి. పడమటిరంగమునందు మిత్రమండలి ప్రబలుటకును శత్రుపక్షము తగ్గుటకును గల కారణము వ్యాపాదిని తెలిపినటులు వారి ఫిరంగుల విమానముల టాంకుల ప్రాబల్యమని విదితమగుచున్నది.

జర్మనుల ప్రతిఘటన సామర్థ్యము. జర్మనుల ప్రతిఘటన సామర్థ్యము క్రమక్రమముగ తగ్గుచున్న దని వర్తమాన సంవత్సర ప్రస్థానమువలన విదితమగుచున్నది. ద్రవ్యము యుద్ధసైన్యములు ప్రస్తుతము మిత్రమండలి కనుకూలమగుచున్నవి. అమెరికా ప్రవేశమువలన నాయనుము హెచ్చుచున్నది. జర్మనుల కీ విషయము మిత్రమండలికి గల ప్రతిపత్తి గలుగుటయు, విజయసాధనమైన సురక్షకబల నిర్మకభంబుగ నున్నది. హిండ్స్ ఫ్యూగారి మిత్రగమము నాపుటకు సైన్యము వంతముచేయుచున్నటులు వార్తలు తెలుపజున్నవి. హిండ్స్ ఫ్యూగారి సైన్యసాధనముననున్నట్లుకు విలువలేదు. పరాసు సేనాధ్యక్షుడు స్వీయ

బలతయమున కంగీకరించునని విశ్వసించుటకు ఏమిలేదు. జర్మను సేనాధ్యక్షుడు సైన్యవిమానమున కంగీకరించుటకు విలంబనతంత్రము మూలముగ నున్నది. విలంబనతంత్రము వలనను డౌవెయి రక్షకావళిని సిద్ధము చేయవచ్చును. నాకాసంహారతంత్రము వ్యాప్తమై బ్రిటీషు ప్రజలను లోకమును భయభ్రాంతులను జేయవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రజలు నిర్ణయింపవలసిన ముఖ్యమైన సమస్య నాకాసంహార సమస్యయే యున్నది. ఆ సమస్యను సాధించుట యందు కాలహరణ మేర్పడిన కొలది జర్మనుల విజయమున కనుకూలమని జర్మనులు నమ్ముచున్నారు. ఈ సిద్ధాంతమునందలి సత్యాసత్యములను కాలము నిర్ణయింపవలసి యున్నది. వర్తమానకాలమునం దే కారణముననో జర్మనులు విలంబనతంత్రము నవలంబించుచున్నారని పారీయవస్థాందమును బరిశీలించిన స్పష్టమగుచున్నది. ఇదియును ననుకూలమని మిత్రమండలి యుద్ధతంత్రములు నమ్ముచున్నారు. జర్మనులకు గలుగుచున్న సైన్యనష్టము వారికి దుర్బలత్వమును గలిగించును. ఈ దుర్బలత్వము వృద్ధియైనకొలది మిత్రమండలి సైన్యములు క్రెయోను-లయోను-డౌవయి ప్రస్థముల నాక్రమించుకొనిన తరువాతను వారి పురోగమము సులభసాధ్యము గాగలదు. ఏ విధమున జూచినను పడమటిరంగ ప్రస్థానము మిత్రమండలికి సంపూర్ణముగ ననుకూలముగ నున్నదని విదితమగుచున్నది. మిత్రమండలి పురోగమమునందు విలంబన మేర్పడుటయందు విచిత్రమేమియును లేదు. ఒక సంవత్సరమునందు 1200 చదరపుమైళ్ల భూమిని మిత్రమండలి తిరిగి స్వాధీనముచేసికొనుట మహాత్యాగము గాని స్వల్పకార్యము గాదు.

ఇతర రంగములు. మిత్రమండలికి రుష్యా రంగము సంతాపమునకు గరణంబగుచున్నది. రుష్యా మంత్రీ మిలికోఫు రుష్యా రాజ్యము మిత్రమండలితో గలిసి పోరునని ప్రకటించెను. పెట్రోగ్రాడు సైన్యమున కధ్యక్షుడైన కార్నిలోఫు జర్మనులు పెట్రోగ్రాడును ముట్టడించుటకై ప్రయత్నములను జేయుచున్నారని తెలియజేసెను. లిజానందు స్త్రీమరులు సిద్ధముగ నున్న వనియును మంచు కరగినతోడనే పెట్రోగ్రాడునకు సహాయమున జర్మను సైన్యములు దిగి పెట్రోగ్రాడుమీదికి వెడలు ననియును తెలియుచున్నది. తూర్పురంగమునందు జర్మను లేమిచేయునదియును నిర్ణయించుట కాధారము లేవియును లేవు. మెసపొటేమియ ఫలస్త్రీ రంగములందు సంగ్రామక్రమము మిత్రమండలి కనుకూలముగ నున్నది. గతవారమునం దీ రంగమునందు విశేషము లేవియును లేవు. సమద్రరంగమునందు జలాంతగ్రాముల యుద్ధము తగ్గుటలేదు. జర్మనులు ప్రతివారము 30 నుండి 40 వరకు మిత్రమండలి నౌకలను ముంచుచున్నారు. జలాంతగ్రాముల సమస్యను నిర్ణయించుట కమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములందును బ్రిటీషు ద్వీపములందును విశేషమైన ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. ఈ సమస్య నిర్ణయమైన యుద్ధము పరిసమాప్తి గాగలదు. ఈ సమస్యను అమెరికానాకా శాఖాధికారులు నిర్ణయించినటులు నేటి తంత్రవార్తయందు గలదు. దాని సత్యాసత్యములు యందు తెలియగలవు.

విరోధామహాసంగ్రహము

క్రొముల ఫేలకొరకు పోరు జరుగుట

శత్రువుల తీవ్రత - పరాసు వారి కౌశ్యము

పెట్రోగ్రాడులో శాంతవాదుల కలవరము - జనరలు ఎలక్సిపుగారి నిరసనము

(రైటరు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

విమానముల దాడి

లండను, మే 7:— నేటి ఉదయము శత్రువుల విమాన మొకటి లండను నగరమునకు ఈశాన్యభాగము దున్న సరిహద్దులలో 4 గు బాంబులను ప్రయోగించుటచే ఒక మనిషి చనిపోయినట్లును, ఒక పురుషునకును, స్త్రీకిని గాయములు తగిలినట్లును వార్తా సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. నష్టమంత ఎక్కువగ సంభవించలేదు.

అంతర్గ్రాముల బాధానివారణము.

న్యూయార్కు, మే 7:— అంతర్గ్రాముల దుండగముల నడచుటకు చేయబడు ప్రయత్నము లన్నియు జయకరముగ నున్నవనియు అంతర్గ్రామిసమస్య సాధింపబడినదని చెప్పవచ్చుననియు, వాకోవశేష సంఘాధ్యక్షుడు తెలిసెను.

బాగ్దాదు పతనము

బాగ్దాదును, దక్క-ఎస్- సలూములను స్వాధీనపరుచుకొన్నందులకు మెసోపొటేమియాలో నున్న ముఖ్యరాజ్యాంగ కార్యాలయమువారికి ప్రధాన పహమ్మరీయ నాయకులు ఆభినందనవాద్యుల నందిరి. ఈ సమాచారమును స్వాధీనమునకి కూడ తెలియజేయు గోరిరి.

సాన్యభోముని ప్రత్యుత్తరము

వైసూచారమును సామ్రాట్టునకు తెలిపిరి. దానికి వారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. “బాగ్దాదు దక్క-ఎస్-సలూములను మా ప్రయత్నముల స్వాధీనము చేసికొన్నందులకు మీరు గలవిన ఆభినందనవాద్యుల సంతోషముతో నందుకొంటిని. మీ పుణ్యక్షేత్రముల కెట్టి అపాయములను నాటిస్తే, వాని నన్నిటిని సురక్షితముగ కాపాడెదము. ఏకాదశకు డేరు వగుగాక, సర్వదా వియభివృద్ధికి పాటుపడుచుంటిని.”

నాకా కార్యాలయము

లండన్, మే 6:—నాకా కార్యాలయముందు జరుగుచున్న మార్పులను వార్తాపత్రికలవారు కడు శ్రద్ధతో గమనించుచున్నారు. యుద్ధ కార్యాలయముందు జనరల్ సర్ విలియం రాబర్ట్ గారు మాచెడు కార్యములనే భావికాలముందు అమీర్ అల్ సర్ జాకర్ జెల్లీకోగారు నిర్వహించెదనని ప్రయత్నపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. నాకాదళముల కన్నిటికిని వీరే ముఖ్య సేనానిగ నుండును.

నాకా కార్యాలయముందు యుద్ధ సంబంధము లేని న్యాయశాస్త్ర వేత్తలకు అధికారమును కొంచెము తగ్గించవలెనని “డెయిలీ మెయిలు” వారు కోరుచున్నారు. ఇట్లు చేయనిచో క్రొత్త యుద్ధ కార్యాలయమువారి కార్యభాషములకు అభ్యంతరములు కలుగునని కూడ తెలియజేసిరి.

నాకా కార్యాలయమువారికిని నాకాధికారులకును అన్యోన్యముగ, పరస్పరభివ్యసములును మునుపటికంటె హెచ్చుగ నుండునని ‘డెయిలీ క్రానికలు’ పత్రికవారు వ్యక్తీకరించుచున్నారు.

అంతర్గ్రాముల దుండగములను గురించి ప్రజలకు భయమును కలుగజేసినట్టియు నాకా కార్యాలయమువారు దీనిని గురించి కర్తవ్య పరములు లేదని ప్రజలకు అపోహము కలిగించుచున్నవారిని ఇండించుచు “డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక వాయుచున్నది.

తమ ప్రభుత్వాధికారముందు నాకా కార్యాలయము వారు దీక్షగ పనిచేయ కుండుటకు కారణము చున నాకలు విశేషముగ నష్టపోవుటలేకుండుటయే యని చర్చిలుచు గా తెలిపిరి.

పెట్రోగ్రాడు:— జనరలు ఎలక్సిపుగారు రణరంగమునకు పురల దయచేసిరి. పెట్రోగ్రాడులో వీరు చాల కాలమునకు ఆగిరి.

ఫ్రాన్సు

కొన్ని స్థానములను మిత్రము ఘోరయుద్ధము

లండన్, మే 6:— ఎఫ్. ఎం. సర్. డగ్లసు హేగ్ గారు నేటిట్లు తెలియజేసిరి. బుల్గేరియన్ తూర్పుభాగము దున్న హిందెకబర్గ్ గారి పంక్తివైపున జర్మనులు అతి ఘోరముగ పోరుచున్నారు. నేటి ఉదయముందు శత్రువుల ప్రతియుద్ధమును చెండుసాను చల్లార్చితిమి. గతరాత్రి మేము వశపరుచుకొన్న భాగమును మరల తమ స్వాధీనము చేసికొనుటకు జర్మనులు తలపడిరి. ఈ భాగము సాచెజ్ నదికి దక్షిణముఖముగ నున్నది. ఆచే విల్కి దక్షిణముందును హల్ల చుట్ట పడమటి భాగముందును శత్రువుల దోమ్యయుద్ధమును వ్యర్థము చేసితిమి. మాకెట్టి నష్టములుకలుగలేదు. లూసుకు ఆగ్నేయములగ జయకరముగ దొమ్మిజేసితిమి. స్పార్క్వికి ఉత్తరముఖముందు ఉభయవైస్యములవారు ఫిరంగులతోపోరిరి.

సుప్రసిద్ధమైన విమానయుద్ధము

16 గురు విల్కిషువైమానకులు 15-20 మంది జర్మను వైమానకులను ముట్టడించగ శత్రువులు మాయేర్పాటును భంగ పుచ్చిరి. కాని మావైమానకులు మాత్రము ఒండొరులకు సాయముజేసికొనిరి. తరువరి 5 శత్రువిమానముల నేలగూల్చిరి. తక్కినవి వెనుకకుపోయినవి. మావిమానములన్నియు శిథిలమై మకామునకు జేరినవి. నిన్నటిదినము జర్మనువిమానముల నేలగూల్చితిమి. 2 విల్కిషు విమానములు కనిపించుటలేదు.

పరాసువారు హిందెకబర్గ్ గారి పంక్తిని దాటుట.

లండన్, మే 7:—పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమును రూటరు విలేజునట్టిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—క్రాయను, లాఫాన్సు ప్రక్కలనుండి జర్మనులను తరిమితిమి. లాఫాన్సు చాల దుర్భేద్యముగా హిందెకబర్గ్ గారి పంక్తి ఇది ముఖ్యాధికముగ నున్నది. హిందెకబర్గ్ గారి స్థానములను చొచ్చుట సాధ్యము. ఇట్టి దాటవలయునన్న దొంగసన్న బాయిక్ యుద్ధమునకు వ్యాపించియున్న లోయను దాటవలసియున్నది. లాఫాన్సు యంత్రకాలము, గల విన్న కొండలను చేరించినగాని లోనికి పోవుట దుష్టము. ఇంక కష్టముగనున్న ను ఒకేసారి ఇరువైపులను మాస్వాధీనమైనవి. భూమిశక్తియుల సమభాయములే జర్మనులు ఎప్పుటికప్పుడు క్రొత్తవైస్యములను గట్టించినను ప్రయోజనము లేక పోయెను. నంగరంగ ముందులను సుమర మతిదారులముగ నడచుచున్నది. జర్మనులు అతి ఘోరముగ యుద్ధఫిరంగులను ప్రేచ్చుచు ప్రతియుద్ధ మొనరించుచున్నారు. మాకందకములపై జర్మనులు అన్నివర్షము కుంభీపాతముగ దురించుచున్నారు. కందకములలో నన్ని నిరగుల్కొనినట్లు మాకందకము లన్నియు పొగతోగూడుకొన్నవి. ఇంతదారుణముగ అన్ని వర్షమును వర్షించుచున్న పరాసువారిక ఆంగ్లేయమైన వెనుకకు పోలేము. ఒక కందకమైన వారిస్వాధీనమునుండి తొలగలేము. క్రామానును జూరల స్వాధీనముజేసికొనుటకు శత్రువులు నిరపమాన ప్రయత్నములతో కడుభీకరముగ పోరుచున్నారు. ప్రక్షియను మూలబలముల రణరంగముందు క్రొత్తగ వినియోగించుచున్నారు. విధివిధానములేక శత్రువులు ఫిరంగులను బరువుచున్నారు. పరాసువారు వీరి నన్నిటిని చల్లార్చి చివరకు యుద్ధము ముగియు నదికి హతశేషులకు శత్రువులకు వెన్నంటిరి. శత్రువుల కందకములన్నియు శవములతో నిండియున్నవి. ఇచట నే 100 మంది శత్రువులనుగూడ బంపిలుగ జేసితిమి. శత్రువులు తమంతట తామే లొంగిన విషయమును బట్టి శత్రువులకు విస్తారముగ నష్టముకలిగిన దని స్పష్టమగును. హిందెకబర్గ్ గారి పంక్తి చాల మైశ్రరకమును చుట్టుబడినది. పరాసు దేశమందు నిలుచుట నిశ్చయమయినచో క్రాయను పీఠభూమిని

స్వాధీనముజేసికొని తీరవలెనని శత్రువులు నిశ్చయించిరి. అట్టి సందర్భమున క్రాయను పీఠభూమిని పరాసువారు వశపరుచుకొనుట జర్మనులకు చాల విషాదకరముగ నుండును. చాల ఆశాభంగకరము.

లండన్, మే 7:— గతరాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—సోయిసన్సుకు వాయవ్యముల మా జయములను సంపూర్ణము గావించితిమి. లాఫాన్సు కుత్తర ముఖముగ మరి కొన్ని ప్రదేశములను బట్టుకొని మునుపున్న రణముఖమును విస్తరింప జేసితిమి. సోయిసన్ లావిసు కుత్తరభాగమునున్న స్థానములు కూడ మావశమైనవి. చెమిక్ డెన్స్ కేమునద్ద ఫిరంగుల యుద్ధమతి దారుణముగ జరిగినది. యిచట జర్మనులు మరల ప్రతియుద్ధములను జేసిరి. హిక్ చేరి పేట భూమిపైనున్న ప్రోయిడ్ మాంటో ఫారమును క్రాయను ప్రాంతమునున్న ఫలమును జర్మనులు దారుణముగ ముట్టడించిరి. మేమెచటను చెక్కుచెదరలేదు. మాస్థలముల నన్నిటిని కాపాడుకొంటిమి. శత్రువులను అపారనష్టముతో వెనుకకు బారదోలితిమి. ఈయుద్ధము దొకసారి ఒక జర్మను పటాలము మా శత్రుస్థిబాల్లల కాపాలియయ్యెను. జర్మనులు భయకంపితులై ఆయుధసామగ్రిని రణరంగముందు వదలి చెల్లాచెదురుగ పారిపోయిరి. ఇంతవరకు 6100 మంది శత్రువులు మావశమైరి. మా పటాలములు 1800 మందిని బంపిలుగ జేసినవి 4 కిలోమీటరులు వరకు వ్యాపించెడి యుద్ధఫిరంగుల పంక్తిని వశపరుచుకొంటిమి.

మిత్రముండిలి సమావేశము

ప్యారిసు, మే 6:—లూయి జూర్జిగారితో గూడ హేగు, రాబర్టుసన్, జెల్లికో గార్లు సభాసమావేశమునకు దయజేసిరి.

యూరప్

వీధి యుద్ధము.

పెట్రోగ్రాడు: మే 5:— నిన్నటి శోజున మరల వీధులందు ప్రజలు దేశస్థిని చర్చించుచు గుంపులు గుంపులుగ జేరిరి. చాలమంది మానముద్ర వహించి యూరకుండుట బాగులేదని ఆక్షేపించిరి. ఈ లోపుర ఆకస్మికముగ దొరతనము వారి అభిప్రాయములపట్ల విముఖులగు శాంతివాదులు కొంతమంది నెవిస్కివైపుకుసాగిరి. అక్షరస్తావద్ద కొంచెము గందరగోళము జరిగినది. దొరతనమువారి యుద్ధోగస్థులు, వైనికులు కలసి స్వల్పపకారవాదుల పతాకముల నూడబెట్టిరి. వీరిలో కొంతమంది తమ తుపాకుల ప్రేత్పిరి. దొరతనమువారి సహకారులలో అనేకమంది హతులైరి. మరికొంతమంది గాయములను పొందిరి. వీధులయందు జగడములు జరుగుచున్నవి. దొరతనమువారికి జయమగుగాక యని ప్రజలు కోరుచున్నారు.

అమెరికా

లేఖాపరిశీలనా సంస్కరణమును ప్రతినిధిసభ్యులంగీకరించుట.

వాషింగ్టన్, మే 5:— చివరకు ప్రతినిధిసభలో గూఢచారశాసనమునకు 260 మంది అనుకూలముగను, 105 గురు ప్రతికూలముగను తమ అభిప్రాయముల వెల్లించిచ్చిరి. శాసనమందిట్లు సవరణజేయబడెను:— “అవసరమని తోచినపుడు ఎట్టిసమాచారమునైన ప్రెసిడెంటు ప్రచురముగాకుండ ఆపు జేయవచ్చును అధికారులకు తీవ్రపు నల్లఘించిరి శిక్షించుటకు పూర్వము ఈవిషయము ప్రకటికమయినచో శత్రువులకు లాభకారిగానుండుటచే ఇది నిషేధించబడినదని తెలియజేయవలెను” ఇట్లు తెలిసియుగూడ ప్రచురముజేసినచో వారు దండనకు పాత్రులగుదురు.

అర్జెంటైనువారి విదేశ క్రొత్త మంత్రిగారు.

రయోజీ జనీరో, మే 5:— విదేశ కార్యముల మంత్రిగ ఎం. మిల్హేపేకర్ హే గారు నియోగింపబడిరి.

పరాసువారి తరపున రెడ్ క్రాసు సంఘము వారు పనిచేయుట.

లండన్, మే 4:—పరాసువారి సహాయార్థము రెడ్ క్రాసు సంఘమువారు 8000 వైద్యులతోను శకటములను, 7,000 వైద్యులసంపుచున్నారని ‘ఏక్స్ప్రెస్’ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికా విలేజుకుడో వాషింగ్టన్ కుండి తెలియజేయుచున్నాడు.

మెక్సికో-మిత్రమండలి వారు.

లండన్, మే 2:— అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లతో పాటుమండంజనేసిజర్మనలతో పోరవలయును లేనిచో యుద్ధానంతరమున సంక్షోభ వివాదములు తప్పవని మెక్సికో సేనలు సభవారు చాలమంది నిశ్చయించు కొనిరిని న్యాయార్థులై మున్స ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. కొలది కాలములోనే మిత్రమండలి వారితో మెక్సికో ప్రభుత్వము వారు గూడ చేరెదరు.

హిందూదేశముపై కుట్రను పన్నుట.

శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో, మే 3:— రామచంద్రయనువాడును వరికొండరు హైందవులను కలిసి హిందూదేశముపై కుట్ర పన్నినారని సాంఘిక పంచాయతీదార్లు వారిపై నేరమును మోపిరి. 5,000 డోలరుల భరావతుతో వారిని విడుదలచేసిరి.

హాయిటీ-జర్మనీ

పోర్టువాలెస్, మే 3:— జర్మనీపై యుద్ధము చేయు దని హాయిటీ అధ్యక్షుడు పార్లమెంటు సభవారికి వర్తమాన మందిరి.

అమెరికా కార్మికసంఘమువారి సందేశము.

న్యూయార్క్, మే 7:— అమెరికా కార్మికసంఘము వారు పెట్రోగ్రేడులో నున్న కార్మికనైతికుల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికిటుల తిలినపిరి. “జర్మనల మాయోపాయములు ఫలించకుండ మీరు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారికి సహకారులుగ నుండవలెను.”

జెనరలుఎలిక్సీపుగారు కొన్నిఉద్యమములను ఖండించుట.

రాజ్యాక్రమణ, యుద్ధపుఖర్చులు వలదని వాదించెడు వారి పద్ధతుల నంగీకరించక వారిని ఖండించినది పెట్రోగ్రేడు నుండి ప్రెమ్ముప్రతికకు తిలినచిన్నది.

అమెరికా వారిబదులు

వాషింగ్టన్, మే 6:— అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములవారు బ్రిటనువారికి రెండవసారి 50 లక్షల పౌనలను బహు లిచ్చిరి.

కెనడా

మిత్రమండలి సమావేశము.

అటవా, మే 7:— వాషింగ్టన్లో జరిగిన మిత్ర మండలివారిసభ కేగిన కెనడా ప్రధానమంత్రి సర్ బార్డె ఫాస్టరు గారు తిరిగి వచ్చిరి. వీరు అమెరికావారి సహకారాన్నివామును గురించి కడుక్లాఫించిరి. అంతర్గతముల దుండగముల నడుగంటించుట కొత్తనాకల నిర్మించుట మున్నగుపను లచటవిరివిగ నుపక్రమింపబడెను. కనడావాతో కలసి వలయునంత ఆహార పదార్థములను, మందు గుండు సామానులను మిత్రమండలివారికి నిర్దేశముగ సరఫరాచేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. భూ ప్రైవేట్ నాకాదళ విషయములయందు గూడ వారు మనో సహకారభావమున పాల్గొనుచున్నారు. అమెరికా కనడాదేశ ములవారు కలిసి ఆహారపదార్థముల భగలను స్థిరపరచుట జరుగగలదు. అమెరికావారు సంగ్రామమును దిగుటచే బ్రిటిషువారికిని అమెరికావారికిని గల మనఃస్పర్ధలు తొలగుటయు ను యుద్ధము ఆచిరకాలములో ముగియుటయు ఆరు సమస్యలు పూర్తిగ పరిష్కరింపబడుటయు జరుగగలవు.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియావారి నియోజనములు

మెల్బోర్న్, మే 6:— ప్రజా ప్రతినిధుల సభలో సాంఘికవాదులు సాంఘికులుగా నెన్నుకొనబడుచున్నారు. బెర్లి గ్నాయందలి హ్యూగ్సుగారు ప్రజాప్రతినిధిగ నెన్నుకొనబడిరి.

ప్రభుత్వవత్తు సభ్యులసంఖ్య హెచ్చుగనుండుట.

మెల్బోర్న్, మే 7:— రాజ్యాంగప్రధాన (సెనెటరు సెనెటు) సభయందు 21 మంది జాతీయవాదులును 15 మంది కార్మికవాదులు నుందురు. రెండుసభలును గూడ దొరతనము వారి పరిశీలనముక్రింద నందును. కార్మికవాదులసంఖ్య హెచ్చు గున్నచోట వారి ప్రతినిధుల సంఖ్య తగ్గించబడినది. నియోజనము లన్నిచోటను తొందరలు లేకుండ జరిగినవి.

జర్మనీ

యుద్ధకాలమునుగురించి జర్మనల అభిప్రాయములు

లండన్, మే 7:— జర్మను స్విజ్జరుల్యాండు దేశము వారికి జరిగిన ఆర్థిక సంబంధమయిన ఒడంబడికకు మరల 31 వ జూలై వరకును గడువీయబడినది. మునుపటి ఒడంబడిక కాలపరిమితికిని ఇప్పుటి ఒడంబడిక కాలమునకును 8 మాసము లుభేదముగలదు. యుద్ధము ఇంకొక మూడు మాసములలో ముగియునను నుద్దేశముతో నింకొక మూడుమాసముల వరకు గడు విచ్చుటకు వీలులేదని జర్మనులు నిరాకరించినది ఒకరు నివిలు మిలటరీ గేజటు ప్రతికకు తిలినపిరి.

బాల్కను

గ్రీసునందలి కఠపు

ఏథెన్స్, మే 4:— ఆహార పదార్థముల దెచ్చు నోడ లను జర్మనుల యంత్రాములు ముంచుటచేత కఠపుగా నున్న దని తెలియవచ్చుచున్నది.

చీనా

సరఫరామంత్రిని చెరయించుచుట.

పెకింగు, మే 7:— చీనా ప్రభుత్వమున సరఫరా మంత్రి మూషింగుగారి శాఖోద్యోగులు మోసముగ ప్రవర్తించుటచే తమ యద్యోగపదవికి రాజీనామా యిచ్చిరి. తదనంతరము వీరులందఱును బర్లింగ్ హించినది దొరతనమువారు పిరిని బంధించిరి.

హాలండు

యుద్ధసమయమందు హాలండువారి యెగుమతులు

హేగు, మే 7:— యుద్ధము తటస్థించిన గాని, సంప్రాప్తమగునని భయము కలిగినపుడు గాని, ఎగుమతి దిగుమతులను కాలము ననుసరించి దొరతనమువారు పరిశీలింపటకు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి.

లండన్, మే 7:— ఎఫ్. ఎం. హేగుగారిట్లు నేటి మధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి. భుల్లికొట్టకు తూర్పు ముఖ మందున్న హిందె బర్లగారి పంక్తిపై దాడి వెవలి నేటిఉదయమున తీవ్రముగ పోర మాన్దానములను బలపరచుకొంటిమి భుల్లికొట్టగ్రామము వైపు కొన్ని ప్రదేశములను వశపరచుకొంటిమి. కొంతమందిని బంధించి జేసితిమి. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. క్రెయిపులు బాంబులను ప్రయోగించిరికాని వానినన్నిటిని చట్లా ప్పితిమి.

లండన్, మే 6:— వరానువారు నేటిమధ్యాహ్నము ఇట్లు ప్రకటించిరి:— గతరాత్రి సోయిసన్సు - చెమెక్ డిస్. డెయ్యకు ఈకాన్యభాగమందు జర్మనులు కొత్తగ తలపడిరి. నిన్నటినుండి ఇచ్చట జర్మనుల 4 కొత్తపూలములను గుర్తించితిమి. శత్రువుల పోరు ముగిసిన పిదప ప్రోయిసు మాంట్ ఫారము, నెర్సిహార్టివైసు ముఖరుందును క్రాయసు, వాల్దర్గ కొండలందును శత్రువులు అప్రతిహతముగ ప్రతియుద్ధము లాన్నిరి. చాల మొండిగ మానేసలు పోరినవి. మాన్దలము లన్నిటిని నిలబెట్టుకొంటిమి. జర్మను పటాలమును మాత్రముల వేడిమికి ఆహుతులుగ జేసితిమి. అపారనష్టములను గలిగించితిమి. 82 రు మందిని బంధించి జేసితిమి. ఏప్రిలు 16 వ తేదీ మొదలు నేటికి 29000 మంది మాచే జిక్కిరి.

ఆంధ్రమహాజన స్థాపితోపసంఘము:— సంఘమువారి సభ యీ నెల 12 తేదీన నెల్లూరుపురమున రంగనాయకులు పేటలో వంగులు వేంకటరంగయ్య పంతులుగారి భవనము నందు సాయంత్రము 4 గంటలకు జరుపబడును. అందు (1) ఈ సంఘముయొక్క లెక్కలను సరిచూచుటకు విమర్శకుని నియమించుట(2) దేశీయ మహాజన స్థాపితోపసంఘమువారు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు కమిటీని ఇచ్చుటకు చేసిన తీర్మానమునుగూర్చి విచారించి ఆంధ్రమహాజన సభకును కాంగ్రెసు కమిటీకిని ఉండదగిన సంబంధమును నిశ్చయించుట. (3) రానున్న ఆంధ్రమహాజనసభకు చిత్తుతీర్థానములు నిర్ణయించుట (4) ఇంక అవసరమగు ఇతరసంగతులు. భోజనాది వసతులు శ్రీ వేంకటరంగయ్య పంతులుగారి గృహమున యేర్పాటు చేయబడును.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

(౧)

కృష్ణజిల్లా నరసాపురమునందు గతనెల 3వ తేదీనుండి 15వ తేదీవరకు వైష్ణవమతాచార్యు లగు భాష్యకారుల యత్నన మతి వైభవముగ జరిగినది.

కృష్ణజిల్లా భీమవరము తాలూకాలోని చెరుకుమిల్లి గ్రామమునందు “ఇన్ ఫార్మల్” పంచాయతీ నేర్పాటుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తుర్తవు చేసియుండిరి. నూతన పంచాయతీదార్ల ప్రధమసభ గతనెల 29 వ తేదీన సమావేశమై సభవారు కార్యక్రమ నిబంధనల నేర్పజుచుకొనిరి. కొవ్వెల్ల నివాసులు కార్లకూరి నరసింహముగారు సభాస్థాపనమునకు బాలతోప్పడిరి యొకరు వ్రాయుచున్నారు. పంచాయతీసభకు పెనుమత్స్య వేంకటపతిరాజు గారధ్యక్షులుగ నుండుటకు తీర్మానింపబడెను.

ఏలూరుపురమునందు శ్రీలుజనార్దనస్వామి దేవాలయమునందు సీతాకళ్యాణ నాటకమును ప్రశంసాపాత్రముగా ప్రదర్శించుచున్నది. ప్రేక్షకు లెల్లరు శ్రీలేయుండిరినియు, ఈ నాటకకాలమున దేవాలయద్వారము మూసియుంచబడెననియు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

యుద్ధమునందు బెజవాడలో నొక సభ గూడినది. పుయ్యార్యుల జమిందారు గారు రు 25000 లిచ్చిరి. మొత్తము, రు 40,000 లు చందా వేయబడెను.

న్యాయస్థానవార్తలు.

గుమాస్తా దొంగలించుట:— హాజీ అబ్బో, ఆదాము కంపెనీవారు తమ గుమాస్తా దొరస్వామినాయుడు పరముగారు 2600 లను అలడ్డాండరు కంపెనీవారికి పంపగా నతడు ఆసాముతో పరాయయ్యెను. పోలీసువారికి దెలుపగాక్ష రక్షనిని విశాఖపట్టణములో బట్టుకొని చెన్నపురికి తీసికొనివచ్చిరి. కేసు జరుగుచున్నది.

హైకోర్టు

న్యాయ ఎయిలింగుగారు:— శేలపులలో కేసులువిచారించుటకు నియమితులైన న్యాయమూర్తి సర్ విలియం ఎయిలింగుగారు నేడుపని ప్రారంభించిరి.

జార్జిటవును పోలీసుకోర్టు

ప్రొవిడెంటు ఫండు కేసు:— (వెసిడెన్సీ ప్రావిడెంటు ఫండు కార్యదర్శియగు స్టీఫెన్సుగారును గుమాస్తాయగు టి. సి. కృష్ణస్వామి యననతేడును చందాదారు లిచ్చిన సామ్మ్య నపహరించి తిప్ప లెక్కలను జూపిండున వారిపైని చార్జీ తేబడెను. చాలమంది సాక్షుమిచ్చిరి. కేసుజరుగు చున్నది.

ఆస్ట్రేలియాలో యోజనము

మెల్బోర్న్, మే 7:— నియోజనపు లెక్కలను జూడ కార్యములేవియు పూర్తిగ నెరవేరెట్లు కనబడెను. అయినను రెండు సభలందును హుజెసుగారే నెన్నుమరిని తోచుచున్నది. కార్మికవాదుల సంఖ్య చాలవరకు తగ్గించబడినది. ప్రాముఖ్యతగల కార్మికవాదులు చాలవరకు ఓడిపోయిరి. హుజెసుగారికి 3600 మంది అనుకూలముగ ఓట్లొచ్చిరి. పూర్వయందు ఉదారభావము గల కక్షవారికి నాయకుడుగనున్న కుక్సుగారు వర్తమానమందు హుజెసుగారి మంత్రివర్గములో నొక సభ్యులుగ నున్నారు. సిడ్నీలో ఆస్ట్రేలియా జాతివాదము సాంప్రదాయముల నిలబెట్టుకొనిన ప్రకటించిరి.

జర్మనుప్రభుత్వ సాంప్రదాయము

లండన్, మే 7:— కార్యతత్పరమార్పలేయుప్రభుత్వసాంప్రదాయములందు జేమబడలేదని బెర్లిను నుండి తెలిపివార్తలు వచ్చినవి. రాజ కార్యములయందు సమూలముగ మార్పులు చేయగోరువారును, సాంఘిక వాదులును ప్రధాన న్యాయాధిపతిని పనినుండి తొలగించు నధికారమును రిచ్చిస్తామని వారివంశ వలయునని కోరుచున్నారు. రిచ్చిస్తామని కలవర మంతయు కార్మికజనల యాంగీకరణమును మొలించుటయు పెట్రోగ్రేడులో కొంతకలవర జేయుటకు పన్నిన పన్నుగడగ వార్తలు ప్రభుత్వోద్యోగిలే పనిచేచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

బల్లారి సరసవిద్యాసభ:—వీరు శేషు సా యంకాలము 5½ గంటలకు విశ్రాంతి పొందిన పిల్లలతో చిత్ర నశీయ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

సంస్కృత కళాశాల:—కణ్ణకశ్రేణిగారు ఫాకిం చిన సంస్కృత కళాశాల వేసంగి నెలవులకు గాను 5 వ తేదిని మూయబడెను. తిరిగి జూను 22 వ తేదిని తెలుపబడును.

జూదము:—పాపారథిశ్రేణియనొకడు జూద మానుమండ నాతనిబట్టి పోలీసువారు కేసు చేసిరి. లాజి టవును మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును విచారించి ముద్దాయికి 5 రూపాయలు అపరాధము వేసిరి.

పోలీసు బహుమానములు:—7వ దొంగలు గల గుంపును పట్టించుటకు జగదీశ అయ్యగారికి రు 50 లు పరశురామ శర్మగారికి రు 30 లు గ్రామ ముసలమునకు రు 25 లు 4 కాండ్యులకు 10 రూపాయల చొప్పున మదరాసు పోలీసు కమిషను గారికి రుచ్చిరి.

శేషు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు:—సి. డి. ఎస్. షిల్లగారు 2 నెలలు నెలవుచేసికొనిరి. 14-వ తేది నుండి నెల వు సుపయోగించుకొనెదరు. అంతాక నెల “వైనిక శిక్షను” మదరాసులో పొందెదరు. వారి ఫానే ఖానుబహద్దరు మహా ముద్దు బజార్ల సాహెబుగారు వచ్చెదరు.

మహాజనసంఘము:—ఈ సంఘము వా రొక మహాజనసభ మధురలో ఎద్దెర్లు మెమోరియల్ హాలు లో ఈనెల 28, 29, 30, తేదీలకు జరుగును. తత్సభకు జస్టిసు టి. నవాజీఅయ్యగారు రధ్యక్షత వహింతురు.

23 చెన్నపురి రాష్ట్రీయసభ:—ఈసభ 9వ తేది 2 గంటలకు ప్రారంభింపబడును. తదితర దినములలో 12 గంట లకు ప్రారంభింపబడును. ప్రతినిధులు తమతో దోమతెరలు గూడ దెచ్చుకొనవలెను. విచ్చికి సేదకులు నాయకులు, కడలారు నూటలవును ప్రేమనవద్ద 7వ తేది రాత్రిమొదలు ప్రతిరైలునక దురు జూచుచుండును.

వెళ్లుట:—ఆదివారము సాయంకాలమున బోటు మేలుమిద ఒట్టుకీట్లుగారు ఉదకమండలమున కరిగిరి. శని వారము సాయంకాలమున 57 బాసుగారు ఒడ్డయ్యగారు, దయ్యసుబ్బిగారు ఉదకమండలమునకు వెళ్లిరి. జస్టిసు సెస్సె రుగారు బొంబాయికి వెళ్లిరి. కేసుగిరి అయ్యగారు కొడయక నాలుకరిగిరి.

మదరాసు సిటీపోలీసు:—జె. నటన్ గారు సేద కీర్త్యుకొనుటకు తమ యుద్యోగమునుండి విముక్తులగుటచే, నిన్నటి దినము వారికింది యుద్యోగియు లందరు వారి కొక నిండు గావించిరి. పురములోనున్న అన్ని పోలీసు ప్రేమనుల లోను దొరగారు, ఇనస్పెక్టరు పని గావించిరి. వారు ప్రజాను రాగముగలవారు. వారిఫానే మోజు దొరగారు వచ్చిరి.

విశాఖపట్టణ మండలసభలు:—విశాఖపట్టణ మండలసభలు భీమునిపట్టణమునందు ఈ నెల 12 వ తేదినుండి 15వ తేదీవరకు జరుగును. 12వ తేదీని సాంఘికసభయును, 13, 14వ తేదీలను రాజకీయ సభయును, 15వ తేదీని పారి శ్రామిక సభయును జరుగును. సాంఘికసభకు ఏ. పి. సా గోగారును రాజకీయసభకు గౌ. ఎ. నారాయణరావు గారు, పారిశ్రామికసభకు జి. ఎ. నరసింహము బి. ఏ. గారు రధ్యక్షులై యుందురు.

నోట్సు:—ఇంగ్లండునకుపోవు మెయిలు 5 తేది : 10 వ జనరలు పోస్టాఫీసునుండి 5 మామూలు రిజిస్టరు ను. ఆఖరుదినమున బడునని నిశ్చయచేసిన అవి

హిందూ నారీమణుల సమావేశము:—దక్షిణ హిందూ బ్రహ్మసమాజము తరపున బాట్టిటవునులోని యుపాసన మందిరమున జయప్రదముగు నారీమణుల సమా వేశము జరిగినది. అనేక స్త్రీలు సమగూడిరి. బాలసుందర మొదలగువారు పుత్రిక వీణపాట శ్రవణానందముగ నుండెను. సుబ్బలక్ష్మి అమ్మగారు “జ్యోతిషము” ను గూర్చి యుపన్యసించిరి. నల్లమల్లు అమ్మగారు “మతము” గూర్చి యుపన్యసించిరి. పుష్పము లిచ్చుటతో సభ ముగిసెను.

హెచ్చి. ఎమ్. ఎస్. హార్డింజును యుద్ధ నౌక:—ఆదివారము, ఆనాళ్లొద్దోగియులు 32 బొంబాయి నుండి, కొలంబో మీదుగా మదరాసునకు వచ్చిరి. తమ 6 వారముల నెలవుదినము లిక్కడ గడిపెదరు. అనేక టర్కీ, జర్మను దొంగలు జడ్డా, వెడ్డలనుండి కై లోకు చీసికొనివెళ్లిరి. ఈజిప్టు వాడీగార్డును నూయజునుండి జడ్డాకు చీసికొని వెళ్లు ను. ఆదివారము సాయంకాలము వారు కొలంబోవెళ్లి నారు. మదరాసులోని ముఖ్యస్థానములు జూచినారు.

గవర్నరుగారు:—11-వ తేది శుక్రవారం 8 గంట లకు వారు సతీసమేతులై హాబట్టుపార్కు దెజుచెదరు. 12-వ తేది శనివారము 4 గంటలకుగూడ ఆ ప్రదర్శనమునకే వెళ్లు దురు. మోటారుపండ్లములకు బహుమానము లిచ్చెదరు. 14 సోమవార ముదయము 7 గంటలకు ఉదకమండలమునకు వెళ్లుదురు. 15 మంగళవారము మొప్పాడినుండి తిరిగివచ్చెదరు. 16 బుధవారము 4-30 గంటలకు కూనూరులో కొచ్చినరాజా గారి చిన్నవిందున కరిగెదరు. 18 శుక్రవారము లేడిపైరావిందు. 19 శనివారము జమఖానా ప్రదేశములో జరుగు కాడెట్టుకళా శాల వ్యాయామక్రీడలకు వెళ్లుదురు. తత్సందర్శమున వారు బహుమతు లిత్తురు.

చెన్నపురాండ్రసభ:—ఈ నెల 10-వ తేది గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బాట్టి టవును (బాడ్వే సెం 14) రు సభాధవనందు విద్యాశాఖాపక్షమున జరగు ఆంధ్రపాఠ సమావేశములో, ప్రభుత్వమువారి ప్రాచ్య లిఖిత పుస్తక భాండాగారమున అసిస్టెంటు క్యూరేటరుగ నున్న మానవల్లి రామకృష్ణకవి, ఎమ్. ఏ. గారు ‘అపూర్వ వాఙ్మయ పరిశోధన’లకు గూర్చి యాంధ్రమున సుపన్యసిం చెదరు. ఆంధ్రప్రతికాధిపతు లగు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించుట కనుగ్రహ పూర్వకముగా సంగీకరించినారు. ఆంధ్రు లందఱును తప్పక దయచేయఁ బ్రార్థితులు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:—గానకళాప్రోత్సాహ ము:—నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురి ఆంధ్ర సభాధవనమున గానకళాకుశలులును గుంటూరు పురవాస్త వ్యులనుగు బ్ర||శ్రీ బలిశేషలి సీతారామయ్యగారి గాత్రపాట జరిగినది. మ|| కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు వారణాసి మూర్యా రావు కాతా! నూర్వనారాయణరావు ఆచంట సుబ్బారాధ్యు గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు సభకు వచ్చిరి సీతారామ య్యగారతిమనోహరముగ బ్రావ్యగాన మొనరించి సభ్యుల నానందపరకతుల నొనరించిరి. పిమ్మట సభవారి పక్షమునను చెన్నపురి ఆంధ్రులందరి పక్షమునను కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావుగారు శీతారామయ్యగారికి స్వర్ణ కంకణమును పుష్ప పూరసమర్పితముగ నొసంగి గౌరవించి సముచితరీతిని ప్ర సంగించిరి. పిమ్మట గద్దె రంగయ్యనాధ్యు గారు గానకళాభి వృద్ధినిగూర్చియు శీతారామయ్యగారి పాండిత్యముగూర్చి యు చాలసేపు ముచ్చటించిరి. ఆపల సీతారామయ్యగారు సభవారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లాచరించిరి. మంగ భాంతుముగ సభ ముగిసినది.

వైజాముగారి వధంతి:—వధంత్యుత్సవ సందర్భమున 11 వ తేది రాత్రి 10 గంటలకు జరుగబోవు విందువిషయమై పురారామములయందు ప్రయత్నములు జోరుగ సాగుచున్నవి. వైజాముగారి కొక సన్యాస పుత్ర మపుడు సమర్పింపబడును. వైజాము రాష్ట్రముదంతట నుత్సవములు జరుపబడుచున్నవి. సికిందరాబాదులో ననేకముగ విందులునాట్యములు జరిగినవి.

3వ గంజాము మండలసభ:—త్వతీయ గంజాము మం డలసభ ఈ నెల 15, 16, 17 వ తేదీలలో బరంరమురమునందు జరుగును. ఎ. పి. పొత్తోగా రాహ్వన సంఘాధ్యక్షులు.

చతుర్థాంధ్ర దేశగ్రంథ భాండాగారసభ.
(మూప్రత్యేక లేఖకునియొద్దనుండి)
(తంబివలన.)

బారువ, మే 8:—చతుర్థాంధ్రదేశగ్రంథభాండాగార సభ నిన్నటి యుదయమును సాయంత్రమునగూడ జరిగినది. తాలూకా సంఘము లనేకములు తమ తమ రిపోర్టులను చది వెను. పురాణము నూరి శాస్త్రీగారు ఆంధ్రగ్రంథాలయము లందు పుస్తకములబాలితాను తయారుచేయు పద్ధతులను గూర్చియు ఇదివరకు ప్రచురింపబడని గ్రంథములను శాసనము లను ప్రచురించుటకుగూర్చియు, సుపన్యసించి నూతన పాశ్చా త్య పద్ధతులను మనమునకు కరింపవలయుననిరి. పిమ్మట నూరి నరసింహముగా రుపన్యసించుచు గ్రంథాలయములు జనసామా న్యము నాకర్షించునట్లుండవలెనని నుడివిరి. అనంతరము సభ వారు బ్రిటిషు విజయముకొఱకు ప్రార్థించుచును, బారు శ్రీరామ నరసింహారావుగారి మరణమునకు చింతించుచును తీర్మానములు ఆమోదించిరి.

క్రొత్త గ్రంథభాండాగారములను దేశమందంతటను వ్యాపింపజేయువలయుననియు, ఆంధ్రకవులయొక్కయు, ఆంధ్ర పీఠులయొక్కయు వర్ణంతులను తప్పక యేటేట జరుపుచుండ వలయుననియు, తంజావూరులోని మహాగ్రంథాలయమును విజే శమున జేర్చుకూడదని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థింపవలయు నని యు, ఆంధ్రదేశమునందు ఆదర్శప్రాయముగ నుఖ్యగ్రంథా లయము నొకదానిని నెలకొల్పవలయుననియు, ఇందు ఆము ద్రిత గ్రంథాలయమునుగూడ జేర్చవలయుననియు తీర్మాన ములు ఆమోదింపబడెను. రాబోవు సంవత్సరపు సభకు 6 పుర ములనా రాహ్వించిరి. కట్టకడపట వచ్చుసందర్శనపు సభ విశాఖపట్టణమున జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను.

ఈ యుదయమున బారువగ్రామమునందున్న కృష్ణదేవ రాయ పుస్తకభాండాగారము వద్దంతి జరుపబడెను. పితాపుర ఆంధ్రపఠోధకమండలి అధ్యక్షులగు చెలికాని లచ్చారావుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వారు తమ యుపన్యాసము నందు గ్రంథాలయ నిర్వాహకుల విధులను గూర్చియు, అనేక ఉపన్యాసములనిచ్చి ప్రజలకు గ్రంథాలయములపట్ల మమృన గలిగించుటకు గూర్చియు హితోపదేశము జేసిరి.

ఈ యుదయముననే సాంఘిక సేవా మండలివారును వర్ధంతి జరిపిరి. బారువ కేసుగిరిరావుగారి రధ్యక్షత వహించి ఆత్మ్యత్సాహ వంతకును సుపన్యాసము గావించిరి.

పిమ్మట గ్రంథాలయ మహాసభా ప్రతినిధులు పూర్తి బగన్నాచయ్యారకు ఈ యుదయమే బయలుదేరిరి.

ఘోషాస్త్రీలకు విహారస్థలము:—గ్రీకు పార్కును ప్రత్యేకముగ స్త్రీలకు విడిచిపెట్టె కలకత్తా కార్యోదేశము వారు నిశ్చయించిరి. ఇంగ్లండు యొక్క బహుచుండిన రెండు టులు గమనింపదగి యున్నవి. ఏ దడుగుల ఎత్తున యిసుపకర పాతి దానిపై నొక లత నెక్కించిన లోపల విహారించు స్త్రీలు వైవాకి గానరారు. కాని లత దిట్టముగ నల్లుకొనట కొక సంవత్సరము పట్టును. గనుక తాత్కాలికముగ కంచొకోపల ఏ దడుగుల ఎత్తు నార (కేవలము) పరనాల మట్టును గట్టవలసి యున్నది. చెన్నపురిలోని స్త్రీలతోట పార్కుకంటే నీ యారామము మంచి సశయం దుండ కలదా యను సంశయ మున్నందు విశదము కాగలదు.

డిల్లీనగరముందున్న హాంజి సతీమణి వైద్యకళాశాల యందు బాగుగ చదువుకొను విద్యార్థినికి ‘మెయ్యుపర్ల సతీమణి’ పేర నొక సువర్ణ పతకమును బహుమానముగ ఏటేట నిచ్చు టకు కాశీ మహారాజుగారు ఏర్పాటుజేసిరి.

బల్లారి సరసవిద్యాసభ 764
ఈ సభవారు
ఈ నెల 9-వ తేది బుధవారము సాయంకాలము
5½ గంటలకు
సభ (చిత్రనశీయము)
అను నాటకమును
విక్టోరియాపబ్లిక్ హాలులో
ప్రదర్శించెదరు.
ధర లేవ్వటవలెనే.
రావుబహద్దూరు
సి. హెచ్. గాడ్ } బి. మాధవరావు,
వెసిడెంటు. } జనరల్ మేనేజరు.

విద్యాభివృద్ధి

నూతన పద్ధతులు

బ్రిటిషు అధీనియేషనువారి గతసంవత్సర సమావేశమున సంఘాధ్యక్షుడు, సర్ ఆర్థుర్ ఇవాన్సుగారు తమ ఆధ్యక్షకోపన్యాసమునందు ప్రస్తుత విద్యాపద్ధతులు పిల్లలకును వారి జననీజననలకును గూడ సహకారములుగ నుండుటను గూర్చి మిగుల విలపించిరి. అనేకమంది పిల్లలు ఇప్పటి విద్యాపద్ధతుల నేవగించుచున్నారనియు, పిల్లల కుతస్నాహకరములుగ నుండకుండుటయే గాక యవి పారి యాధ్యాత్మికజీవనమునుగూడ చెడిచుచున్నవనియు కాల్పించినపుగారు గత సంవత్సరమున “నైంటింతు సెంచరీ” మాసపత్రికయందొక వ్యాసమును వ్రాసిరి.

ఇంగ్లాండుచేతపు టుత్తరభాగమున కొన్ని ప్రాథమిక పాఠశాలలలో కొన్ని నూతనపద్ధతుల నేర్పరచిరి. అవి చాల హృద్యమయుగ నున్నవని ఆ పాఠశాలల జూచిన యొక విలేఖరు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు.

ఒకానొక పాఠశాలలోని ప్రధానోపాధ్యాయురాలివృత్తి విద్యాపద్ధతుల బాగు లేకుండుట జూచి కొన్ని నూతన పద్ధతుల నేర్పరచెను. ప్రస్తుత పద్ధతులలో కొనుకెట్టి ఆమె యిట్లు వ్రాసెను:—

“నేను పడినపాటును, ‘వృద్ధులు చేసిన కాలమును’ విని యోగించిన శత్రుత్వాలచనుములు అత్యధికము. వాని ఫలితములు మిగుల అకార్యకరములు. ఉపాధ్యాయుడు చేసినవి యపరిమితము; పిల్లవాడు చేయు పని మహాస్వల్పము. బాలర జ్ఞాపకశక్తులు మంచివి కావు; సరియైన శ్రద్ధగలిగియుండకుండుటయే పిల్లలు చెప్పిన సంగతులను జ్ఞాపకమునం దుంచుకొనకుండుటకు కారణము సంగతులు విశేషింపబడుటయందు వారి మిక్కిలి అసమర్థులుగ నున్నారు. వారినిఘంటు జ్ఞాపక శక్తి వరియు దర్శిద్రుముగ నున్నది. పిల్లవాండు సంగతులన్నిటిని మాత్రమే తెలియించుచున్నాడు. బాహ్యము, పటములు మొదలగున వనేకము లున్నప్పటికిని కార్యము లేకున్నది.”

తనయిష్టముచేసిన పద్ధతుల ననుసరించి ప్రాథమికవిద్య నేర్పటకీ ప్రధానోపాధ్యాయురాలు కు అధికారమియ్యబడెను. ప్రాథమిక పాఠశాలలో నూతనమైన దయినప్పటికిని ఈనూతన పద్ధతి 25 ఏండ్ల క్రిందటినుండియు స్వకీయ పాఠశాలలం దాదరింపబడుచున్నది. ఈపద్ధతి ఒక విధమైన శిశుత్వత్వముసారముగ నున్నది.

పిల్ల జోకమనిషి. యంత్రము కాదు. మనయిష్టానుసారము నింపినేయుట కొక కూబా కాదు; బిందె కాదు. వాడొక మనిషి.

మనిషిగనుక మనిషివలె నేపిల్ల డుగూడ జ్ఞానమునార్జింప నాస్తవ్యమందును. ఆహారము శరీరమును బలపరచుటకు లనే జ్ఞానము వాని జ్ఞాపకశక్తిని బలపరచును.

పిల్లడు జ్ఞానమును బాగుగ సరిగించుకొనగలడు. అదియే ఊహభివృద్ధి కవకాశ మిచ్చును. అందువలనన, వాజ్ఞయము గూడ రుచులలోనిదే యగుటవలనన పిల్లల పాఠపుస్తకము అతిరుచికరములుగ నుండవలెను.

తమ కభిరుచి బాడమనదానిని మరల చెప్పట పిల్లల కల్పిత్రీతి. అట్లు చేయుటలో చెప్పవలె జ్ఞాపక ముంచుకొనుటయే గాక తమ స్వకల్పనమును గూడ కొంతవర కుపయోగించును. అందువలన జీర్ణశక్తియు సధిక మగును.

ఈ నాల్గు సాధారణ సంగతులవై నాధారపడియే యాక్రింద వివరించిన నూతన విద్యాపద్ధతి యాచరణమునకు వచ్చినది.

యూర్పుమైరునందొక సగరసమాపమున నొక గ్రామము గలదు. దానిలో నొక్కవీధియే యున్నది. చెట్లన్నియు నూడి పోయిన తోటలలో సగము సగముగ గ్రుంగిన యిండ్లతో నా గ్రామము ఆ నాగరికత నోడుచున్నది. మధ్యాహ్న సమయమున ఇంటిభోజనము లేనపుడు బడిపిల్లలందఱును కొంత రొట్టెను వెన్నను బడికి తీసికొనిపోయి అవటనే బడిప్రాయ్యమిద కొంత కోకోను వెచ్చగించి పుచ్చుకొనుచుందురు. ఇట్టి పౌర భ్యము తో వెలుగు చున్న ఆ కుగ్రామ మందలి చదువుగూడ మన విద్యపద్ధతుల ననుసరించిన యంత్రాలయ విద్యయే యైయుండిన అవల్లెయందలి బాలరకు ను, ఉపాధ్యాయులకును గతిసుతిసుతులు లేకుండియుండును.

ఆయురీ పాఠశాలమాత్రము తృప్తికరముగ నున్నది. అందొక గదిలో ననేక పటములును పుష్పములును ప్రసాద

గట్టబడెను. ఒక సహాయోపాధ్యాయురాలొక పుస్తకమును జనువుచులుచుండెను. ఆతరగతిలో నలువదిమందిపిల్లలుగలరు. సగుటున వారి వయస్సు ఏడు సంవత్సరములు. ఆ ప్రాకారంధపు చిలుకలను గూర్చి యామె వారికి చదివి వినిపించుచుండెను. రెండుపేజీల నట్లామె మహాతాపిగజరివెను. చదువున దెల్లయు పిల్లల కొంటు బట్టినట్లు చదివె ను. ఆచదువుటలో వాపుస్తకము తన కెంత ముక్కువగా నున్నదో వారు గ్రహించునటుల చదివెను. కాని అం దేమాటను బోధించుట కుగాని, ఏమాటైన నర్థము తెల్పుటకుగాని ఆమె నిలుపలేదు. చదువుచున్న దానితో తన్నయమొంది, యొక్కమాతే చదివి నప్పటికిని, చదువు పూర్తియైనపిమ్మట తాము చదివినదంతయు కెప్పుడుయునని తెలిసి యున్నప్పటికిని జంతుగొంతు లేక వారలుల తడేక దృష్టితో వినుచుండిరి. చదువు పూర్తియైన లోడనే చిన్ని చురుకూస్తయులనేకము వైకెత్తబడెను. అందొక బాలిక పిలువబడెను. ఆమె తక్కిన వారి కెరుకగ నిలచి తాను వినినట్లునే యే మాత్రపు తప్పింబులేక చెప్పి చేయుచుండెను! ఆ చెప్పటలో నిటుల చెప్పినేయుచున్నాను గదయును ఆహం భావత్వముమొయం ది:చుకయు గోచరించలేదు. అటుల చెప్పాచుండుట చూచి నూతన పరిశోధనహృద్యుత్తము నొందక మానదు. వాక్యవరంపరను, పాఠమునందలి పదములన్నియు తన నిఘంటుగ మార్చుకొను మహాకాశలమునకును, ఉపాధ్యాయుని ఉదాత్తత్వము ననుకరించుటకును నూతన పరిశోధి మహాదా శ్చక్రముగ్గు మాననడగుటకు సంధియములేదు. మంచి యభిప్రాయములను గట్టించుటకు యెక్కుడు తెలివి తేటలు గల పిల్లనట్లు రప్పించిరనుకొనుటకును వీలులేదు. ఏలనన తక్కిన పిల్లలుగూడ ఒకరికొకరు ఈడుడియకుండిరి. క్రిందటి పిల్లలు విడచిపెట్టి నియమింపబడిన తావులనుండి తక్కిన కథను తెల్పుటకోలేక యితరులు విడచిపెట్టిన వానిలోని లోపములను పూర్తిచేయుటకో మంచి స్వకీర్తి నమృతముతో వారందఱును వచ్చుచు బోవుచునుండిరి. కథనము చాల బాగున్నది. పిల్లల చాక చక్రమును, వర్ణ నాంశములందలి జీవకళల గ్రహించుటలో వారి యానందమును, మహాత్మ్య ప్రకరములుగనున్నవి. తెలిసి కొను నిమిత్తమే జ్ఞానము సంపాదించవలయు నని వారి యాసక్తి. “మార్పు”లుగాని, “నేనులు” (కొట్టుట) గాని, బహుమతులుగాని మరి యెవ్విధమైన వై హెచ్చరికలు గాని లేవు. క్రొత్తపరిశోధకులు విద్యార్థులై ఉపాధ్యాయునకు బోధించుచున్నారా యని దిగ్భ్రమమొందుదురు. వారంతపనింించరయు, స్వేచ్ఛయు గలిగియున్నారు. ఆమెయు నట్లునే వారి నేయాటకము పనుపకుండును. చిన్నతరగతులలో మాత్రమే వైనివరించినరీతిని బాలర కుపాధ్యాయుడు చదివి వినిపించుచుండును. పెద్దవ్వాసులలోవారు తమంతట తామేచదువుకొనుచుందురు. తమంతతాము నిశ్చలబుద్ధితో జదువుటలవాటు మొదట బహుదుర్బలముగ నుండెనుగాని క్రమక్రమమున దానిఫలితము త్యాగ్యుత్తముగ పరిణమించెను.

ఆప్రక్క గదిలో 2 వ తరగతికి భూగోళము వై వివరించిన రీతి నే జదువబడుచుండెను. ఆగదిలో రెండు తరగతులుండెను. మరియొకతరగతి పిల్లలు చేతిపటముల తడేకదృష్టితో జూచుచుండిరి.

ఇంతలో ప్రధానోపాధ్యాయురాలొకగదిలోనికి వచ్చి మీలో నెవరైన పెర్నియనుకథను చెప్పగలరా యని పిల్లల నడిగెను. “నేను చెప్పెద,” “నేను చెప్పెద” నని ఒక్కమామగ నందఱును బలికిరి. ఇదివరకు ఆయనవారుక్రిందట వారాకథ నాలకించియుండిరి. “మీ రందఱును కొంచెము కొంచెముగా చెప్పవడ”ని ప్రధానోపాధ్యాయురాలు పల్కినను. వారు చెప్పకథ నాలకించిన ఏమి ఈ యదృశ్యము! ఇంను వైవప్రేరణ మేమైన నున్నదా యనుపించురు. జ్యాసు, ఎపోలోకోవెల, దేనీ, ఎక్రీసీయను, పాలిడెర్మిను మొదలగుమాట లన్నియు వారతి సులభముగ చెప్పినేయుచుండిరి. ఇంతకు కథ యొక్క మారు మాత్ర మారువారులు క్రింద వారికి చదువుబడెను! అభిరుచిలోడిదే లక్ష్యము, లక్ష్య మెచ్చటనుండునో జ్ఞాపక శక్తి యచ్చటనుండక తప్పదు, అను మహాసత్య మిందు స్పష్టముగ ప్రతిఫలించినది. ఆహారమునకు రుచియెట్టిదో జ్ఞానమున కభిరుచి యట్టిది.

ఒకానొక పాఠశాలలో నెప్పుడభిరుచి పోవుచున్నదో ఆ తుణముననే జ్ఞాపకశక్తి కాధార భూతమగు లక్ష్యము చెడుచున్నది. పిల్లలు రొట్టికిట్టి పెచ్చుల తినుట కాస్తవై పడునట్లు ఒకానొక పాఠశాల మంచి యభిరుచి పుట్టినవారు మరల మరల నెంత ప్రయాసమునకైన నోచ్చి ఆ పాఠ (స్టబ్ల) మందుననే ఎక్కుడు జ్ఞానము సంపాదించ జూతురు.

విల్లును వంచి యట్లునే విశేష కాలము పట్టి యుండు మన్న పిల్లలకు కష్టముగా నుండును. అట్లునే వారికి విశుమించు పాఠముగూడ వారి శక్తి సామర్థ్యముల ననుసరించి యుంకవలయును. అప్పుడే యారంభించు వారలకు పది నిమిషముల జమవు చాలును.

ఆప్రక్క గదిలోని బాలికలు మేకెత్తు నాటకమును చదువుకొను చుండిరి. ఇద్ద బొక్కొక్క పుస్తకమున జదువుచుండిరి. ఆ తరగతి పిల్లనయను సగటున 11 సంవత్సరములు. చదువంతయు పూర్తియైన పిమ్మట ఉపాధ్యాయుని యుగ్గురు బాలికల విలచి దాక్టరు, జెంటిల్ మన్, లేడీ మేకెత్తులకు జరిగిన సంభాషణను ప్రదర్శింపగోరెను. వారి ప్రదర్శన మత్యద్భుతముగ నున్నది. నాటకముల కెల్లప్పుడును బోవుచుండు వారలకు సహిత మీ ప్రదర్శనము దేహమును గగు రొప్పడిపింపక మానదు.

పిమ్మట పుస్తకము లన్నియు మూసివేయబడెను. మేకెత్తు జబ్బునుగూర్చి దాక్టరుగా రొకా సెకమాట నేల బలికితో వ్రాయుదని యుపాధ్యాయుని కోరెను. వారి ఉత్తరములు ఆశ్చర్యకరములు. భావవిశదము, పదములకూర్పు, వాక్యములపొందిక, పేరాల యే గ్నాటు అంతయు పట్టపరీక్ష. కులైన వ్రాయులేనట్లుండెను. వీనినిబట్టి చూచిన ఈ నూతన పద్ధతులవలన నెంతవేగముగ విద్యాభివృద్ధిగలుగునో వేతచెప్ప నక్కరలేదు. నైంటింతు సెంచరీ మాసపత్రిక.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము.

యాంత్రిక వాణిజ్య విద్యాపతన గ్రంథనిర్మయము మున్నగు విషయముల చర్చించునమిత్తము నె నేటవారు 19 వ లేదీ సెక ప్రత్యేక సభను జరుపుదురు. చీఫ్ ఇంజనీయరు, పారిశ్రామికశాఖా డైరెక్టరువిద్యాశాఖా ఇన్ స్పెక్టరుజనరలు, ముగ్గురును కలసి యంత్రవిద్యావిషయమై యొకమాద్యము నేర్పరచిరి. బి.ఎస్. సి. పట్టమును నెలకొల్ప వైకమిటివారు నూచించిరి. సివిలు, ఎలక్ట్రీకు, మెకానికలు యింజనీయరుంగులలో నేడేని యొకదానియందు కృతాగ్రతకొందు విద్యార్థికి పట్ట మొసగుటను. కమిటివారు నూచించిన అభ్యసన పద్ధతి యితర ఇండియను విశ్వవిద్యాలయములలోని దానికి భిన్నమై యున్నది. ఇంజనీయరు కార్యచరణోద్వోగి యని ఇతర విశ్వ విద్యాలయములు నుక కాలాలను గమనింపక పోవుట చే అందులకనుగుణమగు శిక్షణము నీతని కియ్యకున్నవి. ఇదియే గొప్పలోపము. ప్రస్తుత మీలోపము సరింపబడును. పదార్థ విజ్ఞాన రసాయనిక శాస్త్రములతో యూనివర్సిటీ ప్రవేశ పరీక్షయందు కృతార్థులగు విద్యార్థులు ఇంజనీయరుంగు కళాశాలలయందు చేర్చుకొనబడుదురు. ఇట్టి విద్యార్థులు నాలుగు సంవత్సరములు చదువవలయును. రెండు సంవత్సరములయన యనంతరమున విద్యార్థు లందరకును పరీక్ష చేయబడును. ఈ పరీక్షయందు పాఠ్యములయినవారు యిక రెండు సంవత్సరములు వైన జెప్పిన మూడిటయందు నేడియో యొకదాని జరువవలయును.

రెంగునూన నొక యింజనీయరుంగు కళాశాలను స్థాపించు నిమిత్త మిదివరలో వాదాన మొకరింపబడిన రి లక్షల ద్రవ్యమును మూడు సంవత్సరములలో నీయబడును. క్రిసిపలుకు నెలకు రు 1000లు జీతము సహా కళాశాల క్రింద రు 9000 లు వ్యయమగును. నె నేటు సభయందు వైద్య శాస్త్రమునకు సంబంధించిన చర్చగూడ జరుగగలను.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడయందు ఈనెల 4-వ లేదీ 1 ఘంట మొదలు 2 ఘంటలవరకు వడగండ్లు వర్షము కర్షించినది. వడగండ్లు చేటతో చెరిగినట్లు భూభాగమంతయు వానిచేకప్పబడినది. ఇదివరకిట్లు వర్ష మాయూర వర్షించలేదనుట అతిశయోక్తిగాదనియు ఇంకను వర్షము కురియుచున్నదనియు ఒక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

పుదుక్కోట స్థిడన్ల సంఘము.—మైసూరు, లిరువానూరు, కొచ్చిన రాష్ట్రములయందున్న వారికిరలేనే, తమకుగూడ హైకోర్టుచేక్షణ సమూహ చేయించుకొను నధికార మొసగువలసినదని పుదుక్కోట ఫిఫ్ కోర్టులో న్యాయవాదులుగ నుండిన న్యాయశాస్త్ర స్నాతకులు చెప్పు పురి హైకోర్టువారికొక విన్నపముపుకొనిరి.

సూత్రసంహిత.

సూత్రసంహితయను గ్రంథము సంస్కృతియును మహర్షి యగు వేదవ్యాస విరచితములైన యస్తవశత పురాణములలో ను సుప్రసిద్ధి గాంచిన స్కాందపురాణాంతర్గతములై వెలయు చున్నవి. వైపులకేగాక సమస్తమల వారలకును నూడ తెలిసికొనదగిన విషయములు వెల్లగు శ్రీగ్రంథరాజమునందు పొందుపరుపబడి యున్నవనుట యెల్లవలె చెల్లుచున్నది. ఇట్టి పురాణాంతరము నిదివరలో గ్రంథరూపమున నాంధ్రభాష యందు రచించినవారు గలరు గాని పద్యగద్యాత్మకమైన భాషాంతరీకరణము మృగ్యము. దీనిని కొప్పురాజు నరసింహకవి తెలి గించినట్లుగా వ్రాతప్రతిమాచే జిమ్మటవలన దెలియవచ్చినది. ఈకవియొక్క కాలస్థియముచేయుటకు నాకు తెలిసంత యాధార మీపాత్రయైన లేకపోయినను ఈగ్రంథమునందే కొన్ని విడి ప్రత్యయముల కొరకనివి. అందు తుక్కుపాటి రాజలింగ మనునాయన తన వంశీక్రమమును వర్ణించుకొని తుదకు తన కొకనాటిరేయి తన యుష్టవైరము స్వప్నమున బ్రశ్నశ్చం ద్రై కొండొక భక్తవర్ణనము నీకు సూత్రసంహితయను గ్రం థమున కాలకరుణయన నిచ్చుననియు న్నదానిని నీ వచ్చి త్రించి ప్రకటింపవలయు ననియు జెప్పినట్లు చెప్పకొనెను. ఆ తుక్కుపాటిరాజలింగముగా రాధునివలకుట నిస్సంశయము. ఆయన యాపుత్రకమును ముద్రింపించినో, లేనియెడ యీ పురాణాంతరములు భాషాంతరీకరణము నొనర్చిన కవిపుంగ వుని కాలస్థియమునఁగూర్చి వారి కేమైన దెలియునో తెలి యుచున్నది.

కృతికర్తయగు నరసింహకవి తనగ్రంథమును కొలగాని కోటయ్య యనునాతని కంకితముజేసెను. ఈ కోటయ్యభిఖ్యం డు లింగబలికెరులకుం డనియు, గుంటూరుమండలమున నున్న నందిగామ సమీపమునందుండెని వాక్రచ్చియున్నాడు. నరసింహకవి తననుగూర్చి యిట్లాభ్యాసాంత్యగద్యంలో వ్రాసి కొనెను.

“ఇది శ్రీమద్వైకామాద్రి కటాక్ష వీక్షాసంస్థాన భయభాషకవిత్యైభవ సచ్చిదానందాభిందస్వరూప రాజ యోగానందానుభవ శ్రీమదుత్తరజైవ సిద్ధాంతప్రబోధిత వట్టు లాధ్యాపకత పరమకవై కృష్ణానందాభిశేష మనీషాప్రాధన సకలవిద్యావిధాన కొప్పురాజానందాచార్యవ్రాత లింగనార్య పుత్ర సుజనవిభేద్య స్వసింహనామకేయ ప్రణేతయైన శ్రీ మ త్స్కాందపురాణోక్తసూత్రసంహితా.....”

ఇ మృహనీయునికవిత్య మంతగా లక్షణయుక్తము గాకపోయినను, సహజవైభవధారగల్గి మృదుపురుషముగ నుం డును. అచ్చటచ్చట లేఖరి ప్రమాదములు విశేషముగ గలవు. వాని నెల్ల సవరింపుమని మన్నిత్రులగు కోట లక్ష్మయ్యనాయ డుగారు నా కీగ్రంథము నొసంగిరి. వారి భాషాభిమానవశం బున నీయుద్గ్రంథము శ్రీఘ్రకాలమున నచ్చొత్తింపబడునని తెలియఁజేయుట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను. ఇట్టి పురాణలికరణము, నదాని నలినసృజితో భాషాంతరీకరణ మొనర్చిన కవివలమండనిని నాయనమున భావ్యతయుగా నాం ద్రలోకమున జెన్నెందుగాత.

ఈ కవి సార్వభౌముని కవిత్యవైలిని గూర్చి యొకటి రెండు పద్యముల నిచట నుదాహరించుచున్నాడను.

కం॥ సర్వము క్షిందుఁడీతుండే
నేవ్యుండై యుండ నమరవితతుల కేలా
ప్రవోతమందు వెలుగగ
భద్రోత్పద్యుతులు చూడఁ గాంక్షించుకొకో॥
సీ॥ ఉదయత్రయిర్విన్న యోధాగరుధిరణు,
సుఖసాంధ్యరాగవిస్మరణ గాఁగ,
తతతస్త్రిపుటోద్ధిత విసుల్లింగముల్
ప్రకటితాకార తారకలు గాఁగ,
బలమహాకృష్ణట పటుభటక రాసిద్యుతు
లైతలేమిందు వెన్నెలుగాగ,
తురగ రింభోహృత భూభ్రమకాండంబు
గాధాంధకార సంకులముగాఁగ,
తే॥ రాత్రియునుభోలే నెప్పు నారణ్యమునందు
రాత్రిసంచారక్షుభా రాత్రి చరులు
చెలఁగి యాదిత్యవ్యాఘ్రంబుఁజేతు మందు
కడఁగి రిది చూడ మిగుల యుక్తంబుగావే॥

స॥ అర యగ మాంసము స్మరము లభ్యులు భూమిగలంబులైనవో
సారిగనంటినకే దలఁపఁజూచిన వాంఠి జనించు నాత్మగా
నరయ శరీరమందదియె నాత్మయటంచును నాదియంచు నే
నరుఁడయినంకలంచునె ఘనంగాఁ మాధు డుదక్క

నక్కటా.
ఈతని శయ్యాసాగల్భ్యంబునఁ బట్టి చూడ పూర్వకవి యని తోచుచున్నది. ఏతద్గ్రంథంబున రచింపఁబడిన దండ. కములు, స్తంభములు మొదలగు వృత్తములును అతిక్లిష్టములై యెడనెడ విసువు బుట్టించు చుండు. ఈ కృతికర్త యతిప్రాస నియమంబుల నంతగా పాటించక, కొంచె మించు మించుగ నాంగ్ల సాహిత్యమున (Blank Verse) ను బోలియుండునో యను నట్లు యతిధింశములకల్ల బొడనూపు చున్నది. నరసింహకవి కథాసందర్భమును, రసపోషణయు తన మనో వీధియును నటించజేసినట్లు నున్నది. కాని లక్షణముకొఱకై యంతగా శ్రమపడినట్లు గన్పట్టదు. దీనిని జూడ నీకవి యాధు నికుడని స్ఫురింపక పోదు. మరియొక విశేషము గలదు. ఈ కృతికర్త తన కృత్యాదిపద్యంబులందు పూర్వకవిస్ఫులియం దిట్లు వ్రాసియున్నాడు.
మ॥ కృతి నిర్విషమునొంద వాగ్రచనకై కీర్తింతు వాల్మీకిను;
శ్లో॥ తునిక వ్యాధునికాళిదాసు భవభూతించండి మాఘాదులె.
తలసాండిత్యుల నాంధ్రసత్కవుల చిత్తంబందువర్ణించును నన్న
లిచేనన్న పతిక్రయి జ్యోతిబువొందన్ భాస్కరున్ సోమునిన్॥
వై పద్యంబును బట్టి చూడ నీతడు సోమునితరువాతి వాడై శ్రీనాథాచార్యులకు పూర్వపువాడు గాని సమ కాలితుడు గాని యై యుండనోపునని గూడ యూహించ దగి యున్నది. ఏదెట్లున్నను, యీ సూత్రసంహిత యాంధ్ర వాఙ్మయ వహుటికి సూత్రసాలంకార మని నొక్క వక్కా జింప గలను.

జగన్నాథపురం }
కాకినాడ } భట్టు సత్యనారాయణ శర్మ.
ఏప్రిల్ 27 }

MYSORE.

Postman Convicted.

BANGALORE, May 6.
The Second Magistrate of the Civil and Military Station yesterday convicted a postman named Joseph attached to the local Post Office under section 53 of the Indian Postal Act with opening a letter entrusted to him for delivery to the Station Master, Bangalore Cantonment. In this case it is stated that the accused was seen in the act of committing the offence. Mr. K. Narayan Nair, lately Superintendent of Post Offices of Bangalore division, and now of Vellore division had him detained and took necessary steps to enquire into his action. At the hearing Mr. Nair and his Inspector Mr. D'Souza were examined for the postal department. The accused had no witness but stated that as the letter was marked "Urgent", another postman named Musthan open it to see if it was urgent. The accused was sentenced to two months rigorous imprisonment.

The Mysore University.

BANGALORE, May 7.
An extraordinary meeting of the Senate of the Mysore University will be held at Mysore on the 19th instant to consider among other items the course of engineering and commerce faculties of the University. A committee consisting of the Chief Engineer, Director of Industries and the Inspector General of Education, have prepared a scheme regarding the faculty of engineering. The committee proposes to institute the degree of B. Sc in applied science which will be conferred on the candidates who qualify in any of the three branches of engineering, civil, mechanical or electrical and the committee state the course of study is laid on somewhat different lines from what is pursued in other Indian Universities, but is moulded on the lines of some of the well-known American and English Universities. It also says that the Engineer is essentially a business man and any course of studies that does not recognise this essential feature and provide for a course in business must necessarily be defective. The existing Indian colleges failed to recognise this and a large part of the failure of these institutions to supply the wants of the country had been due to this omission for the degrees in engineering. Students who have passed University entrance examination with physics, chemistry and mathematics will be eligible for examination. The course will extend over four years. The first two years will be common to all branches of engineering and at the end of the period an intermediate examination will be held and those who have passed in it will be allowed to proceed for final examination after two years and for which they have to sit only for one of three branches of engineering.

It is stated that provision of 5 lakhs may be made available in the course of next three years for equipment of an engineering college at Bangalore and it is estimated that the annual cost of maintenance of the institution would be Rs. 93,000 including the salary of the Principal at Rs. 1,000 to 1,500 per mensem. At the meeting the Senate will also discuss committee report regarding the development of Medical Faculty in the University.

SOUTH INDIA.

COONOOR, May 6

The Coonoor and Willington war fete held to-day at the Coonoor Club proved a most successful affair judging by the crowd that attended it. Their Excellencies Lord and Lady Pentland accompanied by Captain Carleton Smith were present. The fete was declared open by His Excellency and a great rush was made for stalls which together with the other attractions were splendidly arranged. The whole undertaking was the best ever held in the station.

UNITED PROVINCES.

The Criminal Tribes Act.
Its Operations in the U. P.

ALLAHABAD, May 6.
An interesting report by Mr. A. W. Richardson, Superintendent of Police, who was placed on special duty in connection with the working of the Criminal Tribes Act in the United Provinces has just been published. Mr. Richardson says: Most district reports express the opinion that the operations of the Act have restrained the tribes affected and reduced crimes despite errors of various kinds on the part of the Magistracy no less than the Police, inseparable from the introduction of the new act. Many districts report signs of reform are already apparent among some of the tribes proclaimed. In Allahabad and in Cownpore Boriyashave held numerous punchayats at which they have decided to outcaste persons connected with burglary and theft. Results of years of working of the Salvation Army Settlements are again hopeful. No praise can be too high for the unselfishness displayed by the Salvation Army officers and perhaps still more by their wives in undertaking the strenuous task of controlling by kindness, tempered with firmness, people to whom any argument other than a pair of handcuffs has hitherto been meaningless.

In appreciation of the valuable services rendered by officers and men of the Gwalior army and Gwalior Transport Corps in different theatres of war His Highness the Maharaja Seindia has sanctioned a permanent increase in their pay and pensions.

Another Anarchical Outrage.

CALCUTTA, May 8.
Besides the armed dacoity at Burra Bazaar there was another anarchical outrage in Calcutta last night. Early this morning the dead body of a young Bengalee was found on Strand near the City Flour Mills. The man was shot dead early this morning.
The gateman of the Port Trust Railway, who stays close by says that three Bengalees came in a motor car which stopped on the spot after which shots were fired the car disappeared. The identity of the dead body has not yet been established, but it is believed that this murder is a sequel to the last night's crime in Burra Bazaar.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

AMSTERDAM, May 6.
The Dusseldorfer-General-Anzeiger endeavours to minimise the entry of China into the war. It suggests that Japan's abandonment of the former objection to China's participation is due to Japan's desire for China's support against America. It concludes that German influence in the Far East is irrecoverably lost, and predicts a struggle for the Pacific after the war.

The Prussian Minister of Education has decided that Chinese students may continue their studies in Germany if they desire.

AMSTERDAM. - A telegram from Berlin says:—Simultaneously with the deliberations of the Reichstag Committee amending the constitution of the Empire there have been debates in the Reichstag on the army, in which the War Minister and the Conservatives declared that a huge army was necessary after the war to protect the Throne; moreover, an international peace was ridiculous, while Socialists denounced the illegal incorporation of Belians in the Germany army, and voiced the complaints of soldiers at the brutality of officers, and declared that the people refused to be browbeaten by General Groener's terrorism of workers. The Committee amended the articles of the constitution relative to the appointment of military and naval officers by stipulating that the Chancellor should countersign the Kaiser's appointments, but all the amendments were the work of the reactionary Centre and National Liberals, and the 'Vorwarts' denounces the Committee's trifling and demands its dismissal, while the reactionary 'Kreuz Zeitung' protests against the alterations as undermining the monarchial principle.

A pamphlet being circulated in the German army and approved by General Ludendorff demands of the Central Powers the annexation of Belgium, Northern France, Courland, Poland, Serbia, Montenegro and Egypt, also the formation of a Central African Empire in order to exploit coal, India rubber and iron resources. It asserts that the "Entente" must be deprived of two-thirds of their natural riches.

The 'Arbeiter Zeitung' denounces what it describes as "those criminal projects", because they involve the ruin of Germany.

అ మృ తాం జ న ము.
అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడము.
చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పుల బార
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రనియింటు నుండదనది.
సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటునుండదనది.
అమృతాంజనం దిహి. } 109, శ్రీకొండ్ల, బొంబాయి.
7, కంబునెట్టి వీధి, మద్రాసు.

THE GREAT WAR.

Fight for Craonne and Laffaux.

French Heroism and Furious German Attack.

PACIFIST DEMONSTRATIONS IN PETROGRAD: GENERAL ALEXIEFF'S DENUNCIATION.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

Preference and Imperial War Cabinet. Question and Answer in Parliament.

LONDON, May 7.

In the House of Commons to-day Mr. Hewins asked whether the question of preference was taken from the hands of the Imperial War Conference by the Imperial War Cabinet.

Mr. Long replied that the impression that the Conference was not wholly satisfied with the treatment of the question would be wholly incorrect. The resolution was debated in the Imperial War Cabinet and the representatives accorded it their hearty support. It was moved in the Conference by the Prime Minister of New Zealand and carried unanimously. The members of the Conference desired it to be recorded that the reason why they did not speak at length on the resolution was that the question had already been fully debated in the War Cabinet.

Mr. Long added any suggestion that the Imperial War Cabinet could take any matter from the hands of the Conference would show an imperfect appreciation of the powers of the Conference and be warmly resented by the Dominions.

Aeroplane Drops Bombs on London.

LONDON, May 7.

The Press Bureau states that early this morning a hostile aeroplane dropped four bombs in the outskirts of the north-east of London killing a man and injuring a man and a woman. The damage to buildings was slight.

AMERICA.

Submarine Menace.

American Attempts to Overcome it.

LONDON, May 7.

NEW YORK.—The Chairman of the Naval Consulting Board announces that the experiments against submarines are most encouraging and it is believed that the problem has been solved.

American Enthusiasm for War.

LONDON, May 7.

OTTAWA.—Sir George Foster, the Acting Premier, has returned from Washington, where he attended the Allied Conference. He says stress on America's enthusiasm for war and states that arrangements have been advanced to assist in shipbuilding, insuring the submarine problem, in producing with Canada food and munitions for the Allies and in military and naval co-operation. A joint American-Canadian regulation of food prices is probable. America's entry will remove misunderstandings between Britain and America and will aid both in war and in settling peace problems.

RUSSIA.

A Street Affray.

Pacifists Fire on Government Partisans.

LONDON, May 7.

PETROGRAD.—Saturday.—The streets yesterday afternoon were again filled with excited crowds discussing the situation. The majority denounced the pacifist agitation, when suddenly a large band of so-called Leninists, who are pacifists against the Government appeared marching up the Nevsky Prospect. A collision occurred at the cross roads, the partisans of Government including many soldiers endeavouring to seize the Leninist flags. Some Leninists fired rifles and several supporters of the Government were killed or wounded, but the Leninists finally dispersed. The streets are picketed and crowds are cheering for the Government.

American Labour's Message.

NEW YORK.—The American Federation of Labour has telegraphed to the executive of the Workmen's and Soldiers' Delegates in Petrograd urging the support of the Provisional Government against the German propagandists.

General Alexieff Denounces Propaganda.

A telegram to the "Times" from Petrograd says that General Alexieff, while in the capital, denounced the propaganda in favour of "no annexation", "no indemnities", which the Army at the front interpret as an advocacy of surrender.

CHINA.

A Chinese Minister Arrested.

LONDON, May 7.

PEKING.—Hsuehsinbing. The Minister of Communications, who resigned in consequence of the discovery of frauds in which his Department was concerned, has been arrested on a charge of corruption.

AUSTRALIA.

Government Majority Assured.

LONDON, May 7.

MELBOURNE.—It is expected that the Nationalists will have twenty-one seats in the Federal Senate and the Labourites fifteen. It is certain that the Government will control both Houses. The majorities in the Labour strongholds have been enormously reduced. Elections are everywhere quiet.

Australian Elections.

Nation Stands True and Firm.

LONDON, May 7.

MELBOURNE: Although the elections returns are incomplete it seems certain that Mr. Hughes will have a majority in both Houses generally. Majorities in Labour strongholds have been greatly reduced and several prominent Labour candidates have been defeated. Mr. Hughes was returned for Bendigo by a majority of 3,600. Mr. Cook formerly Leader of the Liberal Party and now member of Mr. Hughes Ministry in a speech in Sydney declared that the Nation had risen grandly and had hung true to its traditions.

BRISBANE.—The latest figures of the referendum on the question of abolition of Queensland Legislative Council are for 1,15,367 against 1,57,194.

GERMANY.

Duration of the War.

German Anticipations.

LAHORE, May 7.

A "Civil and Military Gazette" special cable quotes that the German-Swiss economic agreement has been prolonged to the 31st July. The previous term of agreement exceeded 8 months, but it is reported that Germany refused to consider a further term of more than three months, believing that the war will not last longer.

Constitutional Changes in Germany.

A Government Stage-Managed Business.

LONDON, May 7.

Telegrams from Berlin confirm that no radical change in the constitution has been adopted. Radical and socialist newspapers continue to urge that the Reichstag should have power to dismiss the Chancellor. There is disposition in England to believe however that the constitution Debate in the Reichstag and possibly even comment on it has been largely officially stage managed, the object being by giving a little and talking a lot to keep workers quiet and impress Petrograd.

MESOPOTAMIA.

The Occupation of Baghdad.

Congratulations from Mahomedan Leaders.

SIMLA, May 7.

Cordial letters have been received by the Chief Political Office with the British forces in Mesopotamia from several Mujtahids of Kerbela and Nejeef on the occupation of Baghdad. In the letter from Saiyad Abdul Hussein Tabatabhai, one of the three premier Mujtahids of Kerbela, a request was made that the following message might be transmitted to His Majesty the King-Emperor:—

"I and all the spiritual leaders of Islam here offer Your Majesty our heartfelt congratulations on the conquest of Baghdad, Dar-es-Salaam."

H. M. The King-Emperor's Reply.

This message was duly laid before His Majesty who has been graciously pleased to send the following message in reply:—

"I have received with pleasure your congratulations on the brilliant achievements of my troops, whose victorious arms will assure the security of your famous shrines. My earnest desire is for the well-being of Iraq and its people, the preservation of its holy places and the restoration of its ancient prosperity."

FRENCH FRONT.

French Cross Hindenburg Line.

THE STRUGGLE FOR CRAONNE AND LAFFAUX.

Graphic Description of the Fighting.

LONDON, May 7.

Reuter's correspondent at the French Headquarters says Craonne and Laffaux are respectively the flanking points of the plateau whence the Germans have now been swept. The powerful positions constituting the Laffaux salient, which is the cornerstone of the Hindenburg Line, were especially difficult of access, as the valley containing the Soissons-Laon railway had to be crossed and the

TELEGRAMS.

heights crowned by Laffaux mill had to be stormed. Yet the positions were taken at a blow though the Germans were continuously reinforced by a tunnel connecting the trenches with quarries in the rear. The fighting was everywhere very hard. The correspondent watched the German counter-attack accompanied by a most furious bombardment. The captured trenches were smoking under the rain of heavy shells as if on fire, yet the French did not yield a foot. The main feature in the Craonne sector were the desperate attempts of the enemy employing the Prussian Guards to recapture Craonne. Repeated waves of assault were mown down and when the attacks were finally broken up, the French hunted the survivors from their trenches and shelters where they had assembled for the attack. These were found to be packed with dead. Eleven hundred prisoners were taken here alone and as these men surrendered only as a last resort the enemy losses can be imagined. The result of the whole fighting is that a gap several miles long has been torn in the Hindenburg line. This is very notable as the enemy meant to stand on the Craonne plateau if anywhere in France.

LONDON, May 7.

This afternoon's French communique says:—Last night was marked by fresh German reactions in the region northeast of Soissons and on Chemin des Dames where we have identified four new divisions since yesterday. Very violent counter-attacks preceded by intense bombardment were launched against our positions on Froimont Farm Cerny Huites-ise front and on the heights of Craonne and Vaucelerg. Desperate fighting ended in favour of our troops who victoriously resisted most furious assaults and maintained their positions everywhere. The German masses were mown down by our artillery and machine-guns and sustained considerable losses during these engagements. We increased the number of our prisoners to over 8,200 making a total of 29,000 since April 16th.

BRITISH FRONT.

LONDON, May 8.

F. M. Haig this afternoon reports:—We improved our position in the course of a sharp fighting this morning on the Hindenburg line Eastward of Bullecourt and made progress in the direction of the village taking prisoners. We drove off night bomb attack southward of Oppy.

INDIAN TELEGRAMS.

From our own Correspondent.

[BY WIRE.]

— 000 —

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, May 7.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 17,93,78,100. Details are as under:—

	Rs.	As.	Ps.
Bombay	6,86,96,600	0	0
Bengal	5,65,75,500	0	0
The Punjab	1,39,22,100	0	0
United Provinces	1,32,80,600	0	0
Madras	91,76,100	0	0
Burma	65,31,300	0	0
Minor Administrations	51,11,400	6	0
Central Provinces	30,80,800	0	0
Bihar and Orissa	23,15,000	0	0
Assam	3,88,700	0	0

The Bengali Regiment.

CONCESSIONS TO GOVERNMENT

SERVANTS.

CALCUTTA, May 7.

The Bengal Government have issued the following communique:—The Government of India have sanctioned the grant of the following concessions to Indian employees of the Government who enlist into the Indian Army with the permission of their official superiors.

(1) Government servants accepted for enlistment will retain while in colour service a lien on civil appointment of the same class.

(2) Service in the army will count towards civil pension if serving in a pensionary appointment and for increments of salary in case of men serving in incremental grades. It will not count for leave. But such service will not be regarded as an interruption of duty for leave already earned.

(3) Government servants will receive while in colour service in addition to army pay and allowances, privilege leave pay to the extent of privilege leave due there after, fullough pay of their civil appointment. These concessions will apply to Government servants who join the Bengali Regiment. They do not apply to Military Police or to Indian Army Reservists for whom special conditions of military service have already been framed.

Calcutta Exemption Tribunal.

CALCUTTA, May 7.

Mr. Ubel an assistant, Messrs. James Finlay and Co., applied for exemption on medical grounds but produced no certificate.

Colonel Pugh: "Where is your father?"

"He is now interned."

Colonel Pugh: "At Ahmednagar as a German?"

"Yes, I believe so."

Colonel Pugh: "Then I don't think he is liable."

The President: "His papers will be forwarded to the Commissioner of Police for report as to whether he is liable or not under the Act."

TELEGRAMS.

ANARCHICAL OUTRAGE.

Two Jewellers Shot Dead in Calcutta.

By Bengali Dacoits.

CALCUTTA, May 8.

The vicinity of the Armenian Street last night was the scene of a wild excitement when it became known that an anarchist outrage had been committed in the shop of one named Mohan Lal Jata Bhai at No. 36 of that street, with the result that two of the owner's sons were shot dead, a clerk stabbed and a fourth person shot. It transpires that at about 8 p. m. a woman named Chota Mukkajan of Natoon Bazar accompanied by another woman and Mahomed Sala went to the shop of Mohan Lal, being old customers, to arrange about some jewellery. The woman Mukkajan was explaining to the shop-keeper that her nose ring was too heavy and was asking if they could not give her a lighter one when three Bengalis wearing shirts and dhotees walked in together and asked to see some valuable gold neckchains. The two sons of the owner, Magan Lal and Treekumjee, divided their attention between their women customers and the three new comers. The clerk Kanjee was writing up some entries in his Khatta book and the boy Tuki employed there was seated on the floor doing some mirror repairs. The newcomers were shown some gold ornaments. They were apparently not satisfied and asked to be shown some more. This was readily done and quite a large number of ornaments were placed on the big jewel case. Suddenly three other Bengalis entered and fired from revolvers into the ceiling of the shop. This was the signal and all the six began to collect the ornaments on the jewel case. In the confusion that followed Magan Lal appears to have got hold of the telephone in the shop to ring up for the police. One of the dacoits seeing what he was doing shot him through the heart at point blank range and the man dropped dead still holding the handle of the telephone. On this the other brother Treekumjee rushed at his brother's assailant and he was also shot through the heart, succumbing shortly after. Several more shots were fired and the lad Tuki was shot in the ankle of one foot while the clerk Kanjee received a severe stab in the arm which tore away the flesh from the bone. The two women and the man in the shop crouched in a corner immediately the first shots were fired and fortunately escaped unhurt. The dacoits then, carrying away as much loot as they could, ran about ten yards towards the east of the street and turning into a dark gully on the left got into Cotton Street where it is said a taxi cab was awaiting them. They then drove off in an easterly direction and disappeared. Information of the outrage was subsequently telephoned to the Commissioner of Police and all police stations. The first to arrive on the scene was the armoured car in charge of Sergeant Norton and three other European Sergeants. The Sergeants picked up all the four men and took them to the Medical College Hospital. On arrival both brothers were found to be dead. The other two men who were still alive at a late hour were removed to the operating room where their wounds were immediately attended to. The locality where the outrage took place lies to the north of the Armenian Church. The street is about fifteen feet wide and on both sides there are rows of goldsmiths who hail from the Bombay Presidency. The street is one of the most crowded thoroughfares in Burra Bazaar and usually it is only after 10 P. M. that the traffic diminishes. The Commissioner of Police, the Deputy Commissioners of the Northern Division, town and suburbs and the special branch of the C. I. D. with the officers of the local thana all visited the scene of the outrage. The police stated that the exact value of the ornaments looted was not known, but it was believed to be between Rs. 5000 and Rs. 10,000. At about 10.45 p. m. the two women who had been in the shop at the time of the outrage and got away in the confusion that followed were brought from their homes and their statements were fully recorded by the police. Up to a late hour no trace of the perpetrators of the outrage had been found.

Rajah Daljit Singh's Memorandum on Reforms.

The "Bengalee's Comment."

CALCUTTA, May 7.

The "Bengalee" says:—The Post war reforms have recently received sufficient consideration in the Punjab and so far progressive opinions have been expressed by leading associations though details of their memoranda have not been published. We understand on authority of a well informed Lahore correspondent that Raja Daljit Singh has submitted one. We do not know whether to the Secretary of State or to the Government of India. The Raja who is a member of the Secretary of State's Council should ordinarily be concerned with the affairs of the India Council. But at any rate his views about these reforms would be interesting if not agreeable to the vast majority of his countrymen. The Raja's progress in public life has been rather rapid. Since the "Komagata Maru" enquiry he quickly came into prominence, was appointed to the Secretary of States Council, received the title of "Raja" while the senior colleague Mirza Abbas Ali Beg whose views are too well known to need any special mention, has been left in the cold. It is yet to be seen who inspired the newly created Raja with the idea of initiating a reform memorandum.

SIMLA.

A Generous War Donation.

SIMLA, May 7.

The Raja of Dewas, Junior Branch has, very generously offered a contribution of Rs. 1,30,000 towards the cost of the war, which has been gratefully accepted.

His Highness the Maharaja of Benares has kindly founded a gold medal to be known as the "Lady Chelmsford Medal" to be awarded annually to the best student of the Lady Hardinge Medical College for Women, Delhi.

The Joint War Committee of the Order of St. John of Jerusalem and British Red Cross Society, Indian Branch, gratefully acknowledge the receipt of a donation of Rs. 5,000 from Messrs. Child and Company of Calcutta. This donation will be applied towards the endowment of beds in the Electro Therapeutic Red Cross Hospital at Dehra Dun.

The will of Mr. Malladi Satyalingam.

1. This is the last will and testament of me Malladi Sathialingam Naiker of No. 62, 32nd Street, Rangoon.

2. I hereby revoke all wills and Testamentary Dispositions made by me before this and declare this to be my last will and Testament.

3. I hereby appoint my adopted son Malladi Subramaniam and my managing clerk Pinapotu Govindarajulu to be my executors.

4. I hereby declare that all the moveable and immoveable properties that I at present possess are self-acquired and neither my relatives nor any one else has any share therein.

5. I give, devise and bequeath to my said executors all the properties moveable and immoveable which I shall be seized and possessed of or entitled to at the time of my decease upon trust.

6. Firstly. To pay all monies due by me to others and all wages due to my clerks, servants, and other staff.

Secondly. To pay to my managing clerk Pinapotu Govindarajulu Rs. 10,000 ten thousand only, soon after Probate is granted. This sum is given to Govindarajulu in recognition of his faithful service for years and must be paid to him within two months after obtaining probate whether he undertakes the Trusteeship herein-after mentioned or not, and even if he ceases all connections with the affairs of my estate immediately after my demise and declines the executorship of this will.

Thirdly. To set apart the sum of eight lakhs of Rupees for the following charities, to be known as Malladi Sathialingam Naiker Charities. For the purposes of the charities I nominate the following gentlemen as Trustees:—

1. My adopted son Malladi Subramaniam.
2. My managing clerk Pinapotu Govindarajulu.
3. Duriseti Sheshagiri Rao Pantulu Garu at present of the Cocanada Municipality.
4. Kovvuru Adireddi Garu son of Kovvuru Basivi Reddi Garu.

Should any one of the above designated gentlemen decline to act as a Trustee those that accept will act as such. In all matters concerning the administration of the Trust, the vote of the majority of the Trustees will prevail and if they are equally divided Mr. Duriseti Sheshagiri Rao Pantulu Garu will have a casting vote till such time as he continues a Trustee, and after his retirement my adopted son Malladi Subramaniam will have the casting vote.

It will be competent for each of the Trustees to nominate and they will nominate their successor as such Trustee but only after having served as Trustee for at least two years. Every one of them can however before the lapse of the two years nominate a successor to succeed him as Trustee in case of his demise or physical or mental incapacity disabling him from acting as a Trustee and such nomination will be good. No one who is not a Hindu will be qualified to be a Trustee. If a Trustee dies without nominating a successor, the surviving Trustees will nominate a Trustee to take the place of the deceased Trustee. Persons whose personal interests are the same as those of an existing Trustee are ineligible for nominations as a Trustee.

The number of Trustees will at no time fall below the number of two persons. If the number is ever allowed to fall below two it will be competent for anyone to bring the matter before a Court of Law with a view to increasing the number of Trustees. If however all the Trustees die without nominating a successor the entire assets of the Trust and the management will vest in the managing member of my house for the time being, but only till the nomination of new Trustees.

My executors will deposit the said sum of eight lakhs in the joint names of all the Trustees immediately after Probate is granted in any of the Presidency Banks. Sums not exceeding Rs. 50,000 may be deposited in the Exchange Banks but the maximum deposit in all the branches of any one bank shall not exceed Rs. 50,000. The deposits can only be withdrawn by the signature of three out of the four trustees or by a majority after the money is transmitted out of Burma. While in Burma it can be withdrawn by any two of the Trustees but not by one.

The Trustees will as soon as possible utilise out of eight lakhs, any amount not exceeding one lakh for the following buildings and for acquiring lands for that purpose:—

- (a) To build of bricks a school with large playgrounds and up to date Gymnasiums in Jagannathapuram, Cocanada, Madras.
- (b) To build of stones a temple at Chollangi Village near Cocanada for the deity of the village, the deity to be installed to be decided by the Trustees of my charities and if they disagree the view of Duriseti Sheshagiri Rao Pantulu to prevail, the temple should have an open courtyard all round with a well.
- (c) To build a choultry (chattram) of bricks in Jagannathapuram adjacent to the school for feeding the poor. If the one lakh is found insufficient for the above buildings, the buildings should be completed from the interest and income accruing out of the remaining seven lakhs and on no account should any part of the seven lakhs be reduced. The seven lakhs shall form the capital for the upkeep of the charities consisting of the school, the chattram, temple, and the fund for higher education, and the said charities will be maintained out of the interest and income accruing from the said capital of seven lakhs.

The school should be for the education of boys and girls up to the present "Primary standard of the Madras University" and the school should be open to all classes of people irrespective of caste and creed. In addition classes for instructions in handicrafts such as carpentry, weaving, pottery and kindred subjects should be attached to the school. Education must be free for all. The chattram should have "accommodation" to feed about 200 people of different castes. If persons to partake are forthcoming at least a hundred people should be fed only once each a day. Of the hundred 25 should

be pupils of the school if they are poor. A few brahmins must be fed each day. The food for all must be cooked by Brahmins and no non-vegetarian diet should ever be tolerated within the chattram. In addition to the 25 above mentioned about a dozen Brahmin youths only may be fed if they devote at least two hours a day for the study of the Vedas.

Puja must be performed twice daily in the temple and the temple should have a full complement of Archakas, servants, and musicians (Melagandru).

In addition to the above charities my trustees will also send every year one Madras Hindu for higher or technical education to Europe, America, Japan, or any other foreign country. The subject to be selected by such student can be anything except Law and General Medicine. A student taking up subjects such as Science, Chemistry, Physics, &c., must be a graduate. For this purpose a sum of Rs. 4,000 must be set apart yearly. If this sum cannot be spent on a single student enough students must be sent and the sum spent. The best student among the applicants must be selected after calling in applications by advertisement in the newspapers. Special notice must also be sent to the principals of all first grade colleges in the Madras Presidency and persons capable of recommending students for such subjects as mining etc., such students should under no circumstances take part in seditious politics during their stay in a foreign country as students and if they do so, they forfeit the right to further support from the Fund but will be entitled for a return passage if they return home forthwith and not otherwise. The student must also be bound on their word of honour and before their friends and fellow students to send another student in their turn for a similar purpose if at any time after their return to India they are in a position to do so.

The Trustees may invest the Trust Money in any of the following securities:—

1. Bonds of the Government of India.
2. Debenture of Railways, Port Trust and Municipalities in India and Burma.
3. Freehold house property in the Towns of Rangoon, Madras, Bombay or Calcutta.
4. Agricultural lands in the Presidency of Madras or the Province of Burma and income yielding gardens. If agricultural lands in Burma are bought preference should be given to Waste Land Grants.

Provided that at least five lakhs will be permanently invested in agricultural lands and only the remaining two lakhs invested in other securities. The Trustees will at no time withdraw the said five lakhs from lands and invest in any other security.

The charities herein before mentioned will rank as follows:—

1. The maintenance of the school.
2. The sending of students for higher or technical education.
3. The maintenance of the temple.
4. The feeding of the poor.

If the income of the property be insufficient to carry out all the charities they should be carried out in the order above set forth, provided that at least 40 people can be fed daily. If the funds do not allow of feeding even this number, then the sending of students for higher or technical education must be given up or be modified.

The Trustees will also print both in English and Vernacular the contents of the will so far as it relates to the charitable Trust and distribute it broadcast in Cocanada and the adjacent towns and districts every year.

If for any reason any of the charities hereinbefore mentioned cannot be carried out my Trustees will substitute any other charity in their discretion and they will have a very wide but not absolute discretion in interpreting the terms of the Trust.

If all the Trustees die without nominating a successor and if there is no representative of my house to carry on the Trust, the Trust properties will then vest in the Municipality of Cocanada who will then carry on the Trust subject to the conditions above set forth, and it will if necessary be competent for the Municipality to pay an official to supervise the affairs of the Trust.

Fourthly. To use all the surplus after disbursing the amounts hereinbefore set forth to the absolute benefit of my executor and adopted son Subramaniam.

IN WITNESS WHEREOF I the said Malladi Sathialingam Naiker have hereto set my hand this 20th day of September One thousand Nine Hundred and Twelve.

Left Thumb impression of

Mark of Malladi Sathialingam Naiker.

Signed (thumb impression affixed) by Malladi Sathialingam Naiker the testator abovenamed in the presence of us present at the same time who in his presence and in the presence of one another have subscribed our names as

Witnesses:—

(Sd.) C. S. MANI, Bar-at-Law.

(Sd.) T. S. S. RAJAN.

(Sd.) T. F. PEDELY.

This Will and Testament was read and translated by me to the Testator in Telugu which he understands.

Rangoon,
20th September 1912.

(Sd.) C. S. MANI,
Barrister-at-Law.

BOMBAY.

War Loan.

Jam Saheb's Speech.

BOMBAY, May 8.

At a meeting of the subjects of the Jamnagar State residing in Bombay H. H. Jam Saheb Sir Ranjit Singhji made a stirring appeal to his subjects to subscribe liberally to the War Loan and announced that the State was going to invest Rs. 10 lakhs to the Loan.

దేశ సంరక్షణబలము

ఇండియను వాలంటియరులు.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ వైస్ చాన్సలరు గారు వైద్యాధికారుల నడిగిన ప్రశ్నలను, అట్లు తెలుసు జనరలుగా రాసిన ప్రత్యుత్తరములు నీ క్రింద నుదహరింపబడినవి:-

1 విశ్వవిద్యాలయ పటాలములు గాని కళాశాలాపటాలములు గాని యేర్పరుప నవకాళ మున్నదా? తరిఖయతులో నున్నపుడు గాని యుద్ధకేసు రప్పించి నపుడుగాని యాపటాలముల ప్రత్యేకముగ నుంతురా? లేక యితర భారతీయ సేనలలో కలిపినేయుదురా?

ప్రత్యుత్తరము:- మతసంబంధమును ఆటంకములుండక పటాలములలో విద్యార్థులు తగినంతయంది యుండిన వై పటాలముల ప్రత్యేకముగనుంప ప్రయత్నింతుము. ఒక విశ్వవిద్యాలయమునుండి 200 మంది విద్యార్థులు వత్తు రనుకొందము. ఎవరి మతానుసారము వారికి భోజనాదికము లేర్పరచుట కున్న యవకాళములనుబట్టి ఒక్కొక్కసారి 50 మంది విద్యార్థులు త్రెయినింగుకు రప్పింపబడుదురు. ఇట్టి పటాలము లేర్పరచ తటస్థించినపు డీవిషయమును గూర్చి గాఢముగ నాలలో చింపబడును.

(2) ప్రదేశపరీక్ష నిచ్చి వైద్యములో చేరిన విద్యార్థులు ఒకటిరెండు సంవత్సరములవరకు చదువు మానుకొనవలసినదేనా?

వైద్యమున చేరునట్టి విద్యార్థులు మూడుమాసములు వైద్య శిక్షణమును మాత్రమే పొంద గోరవచ్చును.

(3) వైద్య శిక్షణ మంది నట్టి విద్యార్థులను ఇతర రాజధానులకు పంపుదురా? పండిన నా రాష్ట్రములయందు వీరంతకాల ముండవలయును?

ఆత్యవసరమైనచో మాత్రమే పీరు వైద్యమునకురావలసి బడుదురు. అట్టి అగత్యము సంభవించినచో, పీరలను ఇండియాలో నెక్కడకైన పంపవచ్చును. ఎంతకాలము వైద్యమున నుండవలయును అనువిషయమును గూర్చి మిలి నేర్పరుప వీలులేదు. ఈవిషయ ముప్పటి నీతిగతులవై నాధారపడి యుండును.

(4) వైద్య శిక్షణమునంది, వైద్యమున చేరులోపల విద్యార్థి యేమిచేయవలయును?

వైద్యమునకు రావలసినదని ఉత్తరువుకు వరకు విద్యార్థులు తమతమ కార్యముల నాచరింపవచ్చును.

(5) వైద్యకాశ్రమ విద్యార్థులు వైద్యపటాలపు వాలంటి యర్లు గావలెనా? లేక ఇండియా రక్షణబలముగ పటాలములలో చేరవలయునా?

అందరు విద్యార్థులను దేశసంరక్షణ బలముననే చేరవలయును.

ఉదాహరణలకు మనవి:- కడపలో శ్రీరామకృష్ణ సమాజమున చేరిన సొక సంఘము కలదు. సంఘమువారు ప్రజలవిద్యాభివృద్ధికై గత ఆరు సంవత్సరములనుండియు పాటు పడుచుండిరి. పీరు రామకృష్ణపరమహంసగారి చేరిన సొక యుచిత పతకమందిరమును వివేకానందస్వామి పేరున సొక పుస్తకభాండాగారమును నెలకొల్పి యింత కాలమునుండియు పోషించుచువచ్చిరి. ప్రస్తుత మున్న భవనములు బాడుగకు తీసికొనిన వగుటచే నందువలన యిచ్చందు లభిక నుచి తలచి సంఘమువారు స్వంతగృహముల నిర్మింప నెంచిరి. దొంగతనము వారు మండిములకై నివేశనముల నొసగిరి. ప్రజలు దాదాభావులై తమకుతోచిన ద్రవ్యమును “రామకృష్ణసంఘ కార్యదర్శి, కడప” అను వైదిలాసమునకు పంప సంఘ కార్యదర్శి ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఏలూరు బాలికాపాఠశాల:- దొంగతనము వారి బాలికా పాఠశాలయందుండు విద్యార్థినులకు ఏ పీట బహుమానము లొసగు నాచారము కలదు. గత నెల 29 వ తేదీని వి. ఆర్. కుప్పస్వామి ఆయ్యరు. బి. ఏ. ఎస్. ఎస్. గారి యధ్యక్షత క్రింద పురమందిరమున జరిగిన సభయందు బహుమానము లొసగబడినవి. బాలికలు స్వాగతసత్కరమును పొడిన యనంతరమున హెన్రీమేట్టరు గత వత్సరపు రిపోర్టును చదివెను. విద్యార్థినులు సీతాకల్యాణ నాటకమును ప్రదర్శించి సభ్యుల నలరింపజేసిరి. శ్రీవిద్యానాథేశ్వరతనగూర్చి ముచ్చటించుచు సభ్యులు బాలికలకు బహుమానముల సేసెను. వెంకటగిరిరాజు గూడ బంగారు పతకము మున్నగు బహుమానముల ని. బాలికలకు పతనము రాజనంపతుల శ్రేయోధిలావ హాక్యములలో సభ విరమింపబడెను.

కలకత్తాలో మన్యపుజ్వరము

బెల్లెగారి యువన్యాసము.

గత బుధవారమునాడు కలకత్తా కార్యకేషను ఆరోగ్య సంఘమువారి వాకసభ యొనరించి. సభయందు శానిటరు కమిషనరు డాక్టరు సి. ఎ. బెల్లెగారు మన్యపుజ్వర మునుగూర్చి యువన్యాసించిరి.

కలకత్తాలో మన్యపుజ్వర మూలకముగు మరణముల గూర్చి నికరముగు సమాచారము లభించుట చాలకష్టము. ఇతరప్రదేశములయందు మన్యపుజ్వరము సోకినవా రిటువచ్చి మృతివొందుట గలదు. ప్రజలు కానొకచోచే మన్యపుజ్వరమని యపోహపడి, దాని కుచితమగు చికిత్స చేయింపవచ్చును. మన్యపుజ్వరము గాక, జ్వరములో ననేక జాతులున్నవి. కాక మరణపు లేటును బట్టి మన్యపుజ్వర పరిపాలనమును నిర్ధారణచేయుట కవకాళము లేదు. కలకత్తాలో స్త్రీహస్తధిలేనట్లు డాక్టరుగారి పరిశోధన వలన తేలినది. 1901 సంవత్సరమున దర్బాపును జరిపిన రాయలు కమిషను సభ్యులు గూడ నిట్టి అభిప్రాయమునే యిచ్చియుండిరి. ఈయంతయు లన్నియు డాక్టరు శ్రేక్ గారి యభిప్రాయముల ప్రసవనమయ్యెను. కలకత్తా నగరము మన్యపుజ్వర బాధితముగాదు. ఈజ్వర మత్యధికముగ నుండక పోయినను అచ్చటచ్చట స్వల్పముగ నుండవచ్చును. కనుక దాని నణచివేయు సాధనముల ననువంతుడ నూరుకొనరాదు. ఇంతటినుండిగూడ జాగ్రత్తగ నుంటిమేని, జ్వర శేషమును నగరమునుండి నిర్మూలించవచ్చును.

దోమల నిర్మూలించుటయేమనెనన్న వలసినముఖ్యమగు యత్నము. ఉష్ణప్రదేశముల యందు దోమల నిశ్శేషమొనర్చిన, ఆరోగ్యవిషయమై వేరొకపర్యాయము చేయ ననాన శక్యమని జనరలు గోస్, సర్ హోస్టల్ రాస్ గా వ్యభిప్రాయమిచ్చిరి. మన్యపుజ్వరము మున్నగువ్యాధులు యన్నిదేశముల యందును ప్రబలియున్నవి. దోమలే యావ్యాధులకు మూల కారణములై యున్నవి. కనుక ప్రతిపురమునందును దోమలని ర్మూలించువత్తింపవలయును. కలకత్తానగరమున నీకార్యములు తాత్కాలికముగ నేమింపబడిన స్వల్పముగుఁడొక్కొక్కచేబలగము నేనిర్వర్తింప బడుచున్నవి. కాని ఈకాళ సభివృద్ధి పరచిచిరస్థాయిక మొనర్చుట ముఖ్యమై యున్నది. ఇదిగాక దోమల యుపద్రవమును ప్రజలకు పూర్తిగ బోధింపవలయును. కరపత్రములు పంచి తెచ్చించి గోడలపై నోటీసుల నంటించి, ఉపన్యాసములు మున్నగువి జరిపిన ప్రజలకు మన్యపుజ్వరవిషయక వృత్తాంత మంతయు నామూల్యముగ తెలియగలదు. మనము నిర్మూలించవల సిన ది మన్యపుజ్వరకారకమగు దోమమాత్రమేగాదు. వివిధములగు దోమలు వివిధములగు వ్యాధులకు కారణములై యున్నవి. ఒక్కొక్క జాతి దోమ ఒక్కొక్క ఋతువునందు ప్రబలియుండును గనుక నీ వ్యాధుల నన్నిటినుండియు పురమును గాపాడి, పురమునెల్లపు డారోగ్య దశయందు దుంచవలచిన ప్రత్యేకముగ నొక కాళ సేర్పరుపవలసి యున్నది. రోగనివారక యత్నములు పీరు సాలుపొడగునను చేయవలసి యుండును.

ఈడిప్టామెంటున కగత్యుచగు యుద్వ్యాధి బలగమును హెల్తు ఆక్సీసుని నిర్మూలించవలయును. ఇందుకుగాను జాగ్రత్తగ విమర్శన జరుపవలసి యున్నది. ఇదివరలో కెంపారరీగ ఏర్పరుపబడిన బలగమునుబట్టి కొంతయూహ చేయవచ్చును. ఆవశ్యకమగు అధికారబలగమును గూర్చి కొలంబోసగ విషయమై తెప్పి నెంటు కల్నలు ఎస్. పి. జేమ్సుగారు ఉజ్జాయింపు నేసియున్నారు. వీరి యుజ్జాయింపునుబట్టి చూచిన మనకెంత బల ముండవలసినదియు, ఎంత వ్యయమగునదియు స్పష్టము కాగలదు. ప్రతి ఇంటివారును దోమలవిషయమై తామే యత్నముల నొనర్చి తద్వారా దొంగతనమువారికి సహాయపడిన గాని ప్రతి వాడును తనయంటి దోమలు లేకుండ పశువుగముగ నుంచవలెనని దొంగతనమువారు నిర్బంధించినగాని, విశేషమగు వ్యయప్రయాసము లక్కరలేదు. అప్పు డీ డిప్టామెంటునకు సాలునకు అర్థలక్షద్రవ్యమును, తగుమాత్రపు ఉద్వ్యాగుల సంఖ్యయును సరిపోవును. అట్టి సహాయములు లేకపోయినయెడల సాలునకు రెండులక్షల ద్రవ్యమును 180 మంది ఓనరుసేయులను, 9 రు నయివై స్పెక్టరును, 2 రు సీనియరు ఇన్ స్పెక్టరును, 280 మంది మాంటిలను గాక అనేక నిపుణులగు పనివాండ్లను కావలసియుండును. ఇంత వ్యయప్రయాసము లందిన ఒక్కపురమునకు మాత్రమే దోమల నిర్మూలనము జరుగును; కాని పరిసరములకు సహాయము జరుగ

నేరదు. కాన దొంగతనమువారి నిర్బంధ ముండిన దోమల నిర్మూలన కార్యము సులభముగ జరుగును. గత రెండు సంవత్సరములలో బొంబాయి అనుభవమునుబట్టి చూడ జేయుగారి యభిప్రాయము నాకు క్రమమనించి దొంగతనము వారిని కోర, వారుగూడ నిట్టి శాసనము చేయవచ్చును.

ఇంతియగాక దోమల నిర్మూలించుకార్యము మరీ కొన్ని యంతములుగూడ గమనించుట యవశ్యకము. ఏయే ప్రదేశముల నెంతమంది బూరగాళ్లచే బాధ నొందుచుండినో విచారింపవలయును. స్త్రీహస్తబంధ వ్యాధులగూర్చి ఇదివరలో జరిపిన దర్బాపుగాక విపులముగు శోధన మొనర్పవలయును. మురికినీళ్ల గోళులు, కాలునలు దోమలకునికి పట్టులై వాటి నభివృద్ధి పరచుచుగాని పెద్దపెద్ద చెరువులువలన వింతప్రమాదము లేదు. చెరువులలో మన్ను తీయించి యాగోతులుమున్నగు వానిని గట్టించి, చిన్న చెరువులు నాలుగైదు ఒకపోటున నున్న వానినన్నిటి నొక పెద్దచెరువుగ నొనర్చవలయును.

ప్రాడ్ లోగారి బోనులుపురమున నచ్చటచ్చట నిలిపిన దోమలగూర్చియనేకమగు వివరములు తెలిసికొనవచ్చును. బోనులనుమ్యునిసిపలు ఆఫీసునకు పంపిన వారటట పరిశీలించి, ఏజాతివాని నాజాతి క్రింద విభజించి నాయా ప్రదేశముల కనుగుణ్యమగు ఏర్పాటులను చేయగలుగుదురు. దోమల నున్మూలించుటయందు ప్రజల సానుభూతిని పడయ యత్నింపవలయును. బయస్కాపు, ఉపన్యాసములు, కరపత్రములు, గోడ నోటీసులు మున్నగు వాని వలన దోమల వృత్తాంతము, తన్ని వారణావశ్యకత మున్నగు నవి బోధింపవలయునని డాక్టరుగారు నెలచిచ్చిరి.

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపర్చగల సమర్థులకు 100-0.0లు యనాం గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సాము తిరిగి యిచ్చివేసెదము.

రిజిస్టరు రిజిస్టరు
తామమైనము
ఇది శ్రీకృష్ణుడు చంద్రారెడ్డిగారు జమీందారు. నిడదవోలు వద్ద రాకొండరుగొప్పవారు పరిశీలించి మారు ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిచొనికి రాబడుచున్నది. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు వాధల నయునను బాణము వలె ఖండించి యానవంతులగా జేయును.
1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0
2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0
యస్. వి. యస్. రాజు అందు సన్స్
(178) లక్ష్మీనరసాపురం ఆనంద్రిహస్టు, గోదావరి జిల్లా.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయాయాధములు.
బృహత్ మంజుష్టాదిక్వౌధ
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యస్తమైనది.
½ పౌను సీసా రు 0-2-0.
చంద్రవభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.
వాసవలేహము
దగ్గునకు మంచిమందు.
½ పౌను సీసా రు 0-10-0.
వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.
జాండు ఫార్మ్యూటికల్ వరుగు
ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

126

చిన్న పురుగులు

100

పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రె జేట, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన గలుగును.

పొరబడరా! ఈ పురుగువలన కేయింబవల్ల,

విధి విలాసములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని శేలకొట్టెల బంగారుతో నింపబడియుండును. తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాప్తికయి కేకొందిక లేకపోయినచో నాశనమగును. చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టలల వారిలో సహధ్యాయు గావలసినచున్న కావున నిట్టి పరమకరువును

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరింపును. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలివేయును. పుర్రెయందును బోగొట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ ముగంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నకలు నూనెలను తయారు చేయువారి మోతమున పడకుడు.

శల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 2. పి. రూ. 0-4-0
3. 8-కి రూ. 2-10-0 4. పి. రూ. 0-7-0
ఉచితము.

ఈ ముగుణముల దుబావుపరచుటకయి, అర్థశాచితీ పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత మాత్రమున నీ సా ఉచితముగ బంపబడును.

పోలు ఏదెట్లు:—

అంగ్లొండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 155, బామ్బాయి సీమ పిట్, బొంబాయి.

మద్రాసు యేలము:— మెహతాపురమత్తయ్యారీ, 29, వైనాబహురోడ్, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వులందు నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దవారకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుము. కుంకుమపువ్వు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయబడుచున్నవి:—

ఎస్. నాగయ్య అండు కంపెనీ (58) 11, హుమ్నంగీ, బొంబాయి.

వాఢాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిలా

ఆహరికభృత్తు రక్తమువలన జనించువాడ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. కురుపులను, ముప్పులను గగడములను పోగొట్టును. ప్రాణనాశమును అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోషధిసారసవరిలా గుణ నిమిత్త నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరించును. శరీరాశోగమును గలుగ జేయును. 16 శోబాలర కుండుటకు 4 షెన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా స్రవత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే నాయబడినది. శల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఏకభాషావిప్లవశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము. శల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సత్త్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని దుబావుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వృద్ధయశోకము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిరకాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుదురుకు మానును, బహుమూత్రవాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూత్, కాందహాక్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపానప్రతీక పార్శ్వలతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0. తచాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

త్వరపడు! 774 కొద్దిప్రతులు మాత్రమే!

1. విద్యావిశ్వప్రకాశిని శల రూ 0-10-0 లు. దీనియందు శృతిప్రస్తారమున్న కల్పనాస్వరమునకు ఉపయోగమగునట్లు ఖండప్రస్తావనమున్న సంపూర్ణముగా భక్తి, హతయోగ భేదముల కథనమున్న తెలియబడును.

2. కృతిహస్తపాఠము- శల రూ 0-6-0 లు. దీనియందు కాళీ శత నామస్తుత్యానికమున్న, స్వరాలంకార, గీత, వర్ణ కృతులకు కల్పమున్న కొలికించుకొనుటకు తెలియబడును. ఉదాహరణ- హంసధ్వనిరాగము రూపకంతాళము

తక్షిణమునాథ ఉపద్రవ్య నృసింహకావ్య సన్నివేశం సంగీత లక్షణవిద్యాన్ మనకు కరుగ అమలాపురము

నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ... 80-0-0 గోరోజము, మంచిది ,, ... 7-0-0 కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ... 2-0-0

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరివట్టు వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయిచేతురు. ఒక సారి ఆర్ధరయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలను.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫీలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ ములు - బొమ్మలకాగ్దులు - గారడె పుస్తకములు విక్రయించె కము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్యు, విశాఖపట్టణము.

మందుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-6-0 బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0 అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యవధములు.

రు.ప.	రు.ప.	రు.ప.
దంతమాడ్డు ము పండ్లతోముటకు ... 0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు ... 0-4	మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ... 0-12
శీర్షకసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు ... 1-4	కుమ్మమ తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-4	రోమహరి వెండ్రుకలు ఉడుకుటకు ... 0-8
దంతశాలహరి పండ్లతోముటకు ... 0-8	సుగంధిద్రావకము సీసా 2-కి ... 1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1-0
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ... 1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ... 1-4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి ... 0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0-12	కఫహరిమాడ్డుము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి 0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ... 1-0
మూలశంకరు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-12	వాయువుపోట్లకు మందు ... 1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ... 1-0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0-8	కుందరీతైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0-8
శీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ... 0-6	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0-8
కలరామాత్రలు వాంతిశ్లేషులకు ... 0-6	కష్టశాలహరి చెవిపోటుకు ... 0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పులకు ... 0-12
గజ్జి తైలము గజ్జి పీడలకు డబ్బీ 1-కి ... 0-8	జ్వాలాబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0-8	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-8
నామకర్పూరము సీసా 1-కి ... 0-6	బంతువాతహరి ఎముడికలకు ... 0-8	శేగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ... 1-0
శేలర మందు సీసా 1-కి ... 0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ... 1-0	తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి 0-8

పోస్టు ఖర్చులు వేలు. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.